

10,5 aastat hiljem: vastus Kass27 küsimustele ja teematõstatusele blogis Mõttesahver evolutsionismi ja kreatsioonismi teemadel

Algne (25.07.2008) postitus Mõttesahvris koos kommentaariumiga: <https://propsis.blogspot.com/2008/07/skeptiliselt.html>

Postituse aluseks olnud skeptik.ee foorumi jutulõim, kus skeptikutega murrab piike bravuurne usuhull Vagamees: <https://skeptik.ee/2008/06/16/kuidas-kaib-kristlik-hamamine/>

LEGEND:

Kass27 kommentaarid ja küsimused 2008

Kass27 kommentaarid 2019

Vagamehe (Propsise alter ego) kommentaarid skeptikute foorumis

Propsise lisandused 2019

Webxani kommentaarid 2008

Webxani kommentaarid 2019

Toonimata: kaasfoorumlaste kommentaarid skeptikute foorumis

Kass27 esitas tookord skeptikufoorumi arutelust nummerdatuna kaheksa väljavõtet, kommenteerides neid kõige all ühe blokina. Loetavuse huvides tõstsin iga väljavõtte kommentaari otse selle väljavõtte alla. Väljavõtetesse lisasin ka mõningaid värskeid omapoolseid kommentaare, kui see asjakohane tundus.

Olgu kohe selgituseks öeldud, et kreatsioonismi ehk fundamentalistlike kristlaste puhtpiibelliku, evolutsiooni eitava loomiskäsitluse vastu ma millalgi küll huvi tundsin, aga eelmise kümnendi lõpuks olin juba jõudnud veendumusele, et suuresti peab evolutsiooniõpetus paika ja kreatsioonistide väited ei kannata põhjalikumat kriitikat (mul on küll jätkuvalt reservatsioone mh seoses võimalike väliste sekkumistega evolutsiooniprotsessi, sh inimese imetabase “ahvist arenemise” osas, aga see ei kerkinud antud arutelu teemaks). Ehk siis tegelikult olin selles suures dispuudis pms samas paadis skeptikutega, aga tahtsin neile natuke varbale astuda seoses nende kohati väga ülbe ja üleoleva väitlusstiiliga. Siit ka Vagamehe karakteri mängutoomine.

Seda siinset etteantud konti on põrgulikult mõnus järada. Seda enam, et on leitsakulise pühapäeva hommik ning olen üksinda kodus. Mitte ainustki segavat faktorit. Vähemalt veel mitte :D Lohutav on nentida, et kass27 põhjalik järamisponnistus ei olnud liialt vaevaline ega ette võetud vaid minu iseka kommenteerimis-ässituse tõttu, vaid pakkus talle põrgulikku mõnu.

Kuna olen kondi enda jaoks ära lahterdanud, siis esitan oma arvamuse ka nende lahtrite kaupa.

Ootan arvamust huviga ja olen valmis omalt pooltki hagu andma!

Üritan nüüd ära mahutada selle, mille üle tahan arutelu jätkata:

(1)

dig 23 juuni 2008 kell 13:39

Kreatsioonistlikku mullitamist on (laias laastus) kahte sorti. Ühed on orienteeritud uute kreatsioonistide värbamisele, teised vanade kreatsioonistide kinnihoidmisele. “Parimad” kreatsioonistlikud kõnetorud praktiseerivad loomulikult mõlemat.

Teadusemees 26 juuni 2008 kell 9:10

.....Mõned täpsustused evolutsiooni kohta, mille puhul sageli arusaamatusi esineb.

1. Evolutsioon on bioloogiline protsess, elusorganismide populatsioonide muutumine. Evolutsiooniteooria seletab neid muutusi. Evolutsiooniteooria EI KÄSITLE Universumi teket, tähtede ja planeetide kujunemist jms, mis kuuluvad hoopis teiste teadusharude alla. Samuti ei tegele evolutsiooniteooria elu tekkimise küsimustega - sellega tegeleb üks teine bioloogiateaduse teooria - abiogeneesiteooria.
2. Populatsioonid evolutsioneeruvad. Mitte isendid.

Kõige ülaltooduga nõus.

3. Evolutsioonil puudub suund ja eesmärk. Sellest järelduvalt evolutsioon ei ole areng keerukuse suunas - samahästi võib evolutsioneeruda lihtsamaks.

Põhimõtteliselt jah, aga laias laastus on siiski toimunud areng keerukuse suunas, mida on tagant tõuganud erinevate Maal leiduvate elukeskkondade hõivamine ja tihenenud konkurents ressursside pärast.

4. Looduslik valik ei seisne mitte niivõrd “tugevama ellujäämises” kui sigimisedukuses. KOHASEM on see, kes oma geenid suurema tõenäosusega edasi pärandab.

5. Looduslik valik on statistiline protsess. “Heade” geenide omanikul on suurem tõenäosus oma geenid edasi pärandada.

6. Evolutsioon ei tähenda, et kõik peab kogu aeg muutuma. Vastupidi, looduslik valik võib soosida ka muutumatuks jäämist, kui antud populatsioon on saavutanud antud keskkonnas suhtelise “täiuslikkuse”.

7. Mutatsioonide staatus (head, neutraalsed, halvad) sõltub suuresti keskkonnast. Mis ühes keskkonnas on hea, võib teises keskkonnas olla halb.

8. Enamik mutatsioone on neutraalsed.

Väga õige.

Vagamees 27 juuni 2008 kell 3:24

.....

Uudis uuringutulemustest, mille kohaselt optimistid elavad norutajatest kauem: [Link](#)

....

EPL uudise puhul jääb lisaks ka lahtiseks, kas eluiga edendab inimese sügav ja kindel usklikkus iseenesest (suurema rahulolu- ja kindlustunde nikk seeläbi madalama stressitaseme kaudu) või siis tihedast usukogukonnaga läbikäimisest saadavad regulaarsed positiivsed emotsioonid ja võimalus stressisituatsioonides psühholoogilist tuge pälvida (pingeid maha laadida). Aga kõik see on juba sekundaarne temaatika.

Eeltoodut silmas pidades tekib igatahes paratamatu küsimus, kas usklikkus pole ehk paradoksaalsel moel ellujäämise seisukohast “ratsionaalsem” kui oma ressursside suunamine kõiges kahtlemisele ja teiste inimeste usu ründamisele. (Arvestades muuhulgas, et lõplikku tõde elu, Universumi ja kõige kohta ei suuda niikuinii välja kaevata ka kõige pühendunum uurija.)....

Kriku 28 juuni 2008 kell 14:53

...Muide, jätke Jeesus rahule... Jeesus ei räägi kuskil evolutsioonist või elu tekkest või muust sellisest. Mäejutluses ja mujal UT tähtsates kohtades on hoopis muud teemad olulised. Mulle on sügavalt arusaamatu, miks mõned kristlased oma usuliste tunnete just evolutsiooni eitamises väljundi leiavad.

Ma ise arvan, et vast sellepärast, et Jeesuse õpetuse järgi elamine on neile liiga vaevaline ja tüütu ning nad püüavad asendustegevusi leiutada. Mida vististi nimetatakse variserlikkuseks....

Ilmselt suuresti tõsi. Mulle ka ei tule ette, et Jeesus elu tekkest räägiks, evolutsioonist ammuigi mitte.

Kass27 arutelu

1) dig ütleb otse välja, et kreatsioonistid (eesti keeles hääldamiseks lausa kohutav väljend) on propaganda tööriistad. Põhjenduseni peaksin jõudma hiljem.

Teadusemees on evolutsiooni nii suurepäraselt ära seletanud, et see väärriks kooliraamatutesse kirjutamist (kui seda juba tehtud polegi).

Evolutsiooni kohta on eesti keeles tänaseks väga palju soliidset teaduslikku ja populaarteaduslikku materjali.

Vagamehe EPL uudise arutlus on asjalik. Mina rõhuksin pigem sellele sekundaarsele temaatikale. Samas on ameeriklased ära tõestanud, et pidevalt suudlevad inimesed on ka rahulolevamad ja elavad kauem. Võin järeldada, et mistahes füüsiline või sotsiaalne tegevus, kui see on lõdvestava eesmärgiga (tubakas, alkohol jt mürgid muidugi välja arvatud), on eluiga pikendava toimega. Usklikkuse & usukogukonda kuulumise efekt seisneb vast pms selle “kõikehõlmavuses” - turvatunnet ja meelerahu süstivale kindlale maailmaraamistusele lisandub emotsionaalselt turgutav sotsiaalne tugivõrgustik, mida üks korralik kogudus inimesele pakub. Pidev suudlemine viitab samas püsivale harmoonilisele lähisuhtele, mis on kahtlemata ka terviseedenduslik asjaolu.

Kriku on üks tore tegelane. Kui ma seni pole suutnud piiblitugudest midagi aru saada, siis nüüd on kõik suisa segi nagu mulgikapsad ning sisikond on tuult täis. Jeesuse õpetuse vaevaliseks ja tüütuks nimetamine on üpriski julm. Arvan, et siit tulenebki vajadus tõlgendusi otsida ning tüütut asja värvikamaks muuta. Edasi on juba üsna lihtne propaganda masin tööle panna, värvikus kaubaks muuta ja selle pealt kasu lõikama hakata (asendustegevused). Väga inimlik, eks ole.

Kriku on minu arusaamise kohaselt teadussõbralik ja skeptiline kristlane - üsna haruldane tüüp. Intellektuaalist kristlane peabki vaimses mõttes oma naba paigast ära tõstma, et kohati täiesti mõistusevastaseid usudogmasid ja piiblisündmusi enda jaoks “söödavaiks” mõelda. Kriku väitis täpsemalt, et vaevaline ja tüütu pole mitte Jeesuse õpetus, vaid selle järgimine. Julm ütlus küll, aga sellega tuleb nõustuda. Kristlasi, kes oleksid eeskujulikud Jeesuse õpetuste ja eeskuju järgijad, annab tikutulega otsida, enamasti kiputakse siiski variserlusesse kalduma. Kasuahnust leidub kristluse sildi all piisavalt palju tõesti, selleni välja, et kuulsad (tele)evangelistid harrastavad väga luksuslikku elustiili, eirates nahhaalselt Jeesuse võrdumit, mis hindab kaameli läbi nõelasilma mineku tõenäolisemaks kui rikka mehe taevassepääsemise.

(2)

Teadusemees 27 juuni 2008 kell 7:50

.....TEADUS alustab NULLIST. Alustab sellest, et ümbritseva maailma kohta tehakse vaatlusi, kogutakse fakte, tõendusmaterjali. Ja siis üritatakse leida seletusi, mis neid fakte ja nendevahelisi seoseid seletaksid. Seletused omakorda peavad olema testitavad ja falsifitseeritavad. Mingisuguseid “eelarvamusi” teaduses ei ole. Metodoloogiline naturalism, mida teadus kasutab, ja mis lihtsustatult tähendab seda, et järeldused peavad põhinema füüsilisel tõendusmaterjalil, tagab teaduse aususe ja objektiivsuse.

KREATIONISM seevastu alustab täiesti laest võetud ja põhjendamata kinnisideest, et Piibel peab olema sõnasõnaline tõde. Otsitakse tõendeid, mis seda kinnisideed toetaksid, kogu vasturääkiv tõendusmaterjal hüljatakse ilma igasuguse tseremooniata.

Ei saa absoluutselt nõustuda, et teadus alustab nullist ja selles ei ole eelarvamusi. Selle mõistmiseks piisab, kui lugeda Thomas Kuhni jm teadusfilosoofe. Teadusetegemise aluseks on antud teadusalal kehtiv paradigma: üldtunnustatud teooriad ja meetodilised raamistikud. Üldisemalt ka “teaduslik maailmapilt”. Teadlastele endilegi meeldib öelda, et nad seisavad “hiiglaste õlgadel” - hiiglasteks on siis varasemad teaduse suurkujud, kes on rajanud vastava teadusdistsipliini põhialused. Kreatsioonismi kriitikaga tuleb samas nõustuda.

Teadusemees 27 juuni 2008 kell 8:19

...Jumalat teaduslikesse teooriatesse ei lisata, kuna pole vähimaidki tõendeid selle olemasolust ega mingitest mõjudest maailmale, rääkimata võimalustest neid ideid kuidagi testida ja falsifitseerida.

Teadus ei välista jumalat - kui leitakse mingeid empiirilisi tõendeid selle kohta, et ta midagi teeb, siis saab ta ka teaduslike teooriate osaks.

...Vahva, kuidas kreatsioonistid kogu aeg väravaposte nihutavad. Ühel hetkel räägitakse võimalusest, et universumi tekkes võis osaleda mingi “ID”, ja järgmisel hetkel räägitakse sellest, et Piiblis toodud 6-päevane loomislugu on sõnasõnaline tõde....

...See on suurepärane näide AIG-poolsest valetamisest. “Liars for Jibus”. Nende endi “statement of faith” ütleb, et igasugune tõendusmaterjal ja interpretatsioonid, mis on vastuolus

Pühakirjaga, tuleb ilma pikemalt mõtlemata prügikasti visata.

Samasugune “meetodiga” töötades võin ma ka “tõestada”, et must on valge, Kuu koosneb juustust jms

Uskllike jaoks on jumala olemasolu tõendid peamiselt kaudsed: Universumi, meie maailma ja inimese äärmise keerukuse tekkimine ja püsimine entroopia tingimustes; inimese teatavad omadused, mis on tekitanud idee meis elunevast “jumalikust sädemest” vastukaaluks loomalikule aspektile. Mõistagi on skeptikuist materialistidel-ateistidel kõigile neile argumentidele varuks ka oma maailmavaatest lähtuvad vastused (millele saab omakorda vastu vaielda). Otsesemate, aga üldjuhul väga subjektiivsete ja skeptikute poolt seetõttu “anekdootlikeks” nimetatavate tõenditena lisanduvad siia paljude inimeste transtsendentaalsed kogemused - osa neist on enda väitel kuulnud otseselt jumala häält või näinud jumalikku ilmutust või kogenud jumalikku imet / saanud “palvevastuse”, mis on nende elu tugevasti muutnud.

Kreatsioonistide valikuline argumenteerimine on kahtlemata laiduväärne.

• # Jason 27 juuni 2008 kell 19:30

anna mulle palun andeks mu banaalsus, kulla Kreatsioonist aga nii palju, kui mina isegi mitteteadlasena olen uurinud-lugenud mõlema osapoole seisukohti, jõuan ma ikka ja jälle välja ühe tulemuseni: kreatsioonistidel pole põõningul kõik mitte kõige paremas korras. muidugi ma mõistan, et USK on oluliseks faktoriks, mis piirab inimolendil teabe omandamise määra aga see pole siiski mingiks vabanduseks. ja kui nüüd eriti aus-otsekohene olla, siis pean kokkuvõtteks tõdema, et sellist jama saavad uskuda (rõhk sõnal “uskuda”) vaid kahte sorti inimesed: a) sellised, kes on usudogmadest pimestatud ega suuda midagi muud näha või b) üsna piiratud mõistusega individid, kel juba vaikimisiseadetes pole pandud “linnukest” loomuliku intelligentsi kohale.

Ma ei ole liiga põhjalikult süvenenud kreatsioonistide ja evolutsionistide vaidlusesse, seega ei oska kommenteerida, mil määral Jasonil siin õigus on. Aga küllap pms on.

• # dig 28 juuni 2008 kell 15:11

....

See on Sinu Jeesus. Aga kreatsioonistidel on isiklikud Jeesused (personal Jesus), kes räägivad täpselt sellest, mis parajasti poliitiliselt meelepärane on.

Fundamentalistlike religioonide üks veidraid paradokse on see, et:

* uskumused tulevad kohalikust traditsioonist;

* pühakirja hoitakse au sees;

* usklikud omistavad oma traditsioonilised usud pühakirjale, ükskõik, mis seal parajasti kirjas ei oleks.

Kuna pühakirjad kipuvad olema nii igavad, et vähesed inimesed neid põhjalikult loevad (ja kes loevad, kipuvad jälle ateistid olema) ning kuna paljud fundamentalistid loogikas nõrgad on, siis panevad vaid vähesed fundamentalistid tähele, et midagi valesti on. Ja usuvad vapralt edasi.

dig 28 juuni 2008 kell 15:19

Kriku kirjutas:

Mulle on sügavalt arusaamatu, miks mõned kristlased oma usulistele tunnetele just evolutsiooni eitamises väljundi leiavad.

Sest need ei ole usulised, vaid autoritaarsed tunded. (Usk — eriti fundamentalistlik usk — ja autoritaarsus on muidugi üksteisega seotud.) Massikreatsioonism on autoritaarse mõttemaailma

väljendus, kus Suured Juhid och Õpetajad(tm) on lambukesi veennud, et kurjad bioloogiateadlased on vaenlased, nii sise- kui välis-. Usule kõige lähedasem külg on see, kus kreatsioonistid

vaatavad igasugust evolutsiooni puudutavat teadmiskübet kui Saatana isiklikku ahvatlust usust taganeda — ja tunnevad vajadust seda tagasi tõrjuda kreatsioonistlike mantratega.

... Juhtkreatsioonistidega on lugu keerukam. Muist neist saab evolutsiooni eitamise eest palka, muist jälle usub teoloogilistel põhjustel, et kui inimesed evolutsiooni eitavad, on nad paremad

usklikud. Mehhanisme selle jaoks on nad mitmesuguseid välja pakkunud: mõned arvavad, et ilma teadmisteta evolutsioonist oleks ateiste vähem, teised jälle omistavad evolutsiooni mõistmisele

ühiskondlikke pahesid. Ja kõige küünilisemad usuvad, et massidele tuleb nende ohjamiseks valetada ja, et piiblilugu kõlbab selleks paremini, kui teadaolevad teaduslikud teadmised.

26. juuli 2008 12:25

Eks juba Loomisloos ole inimkonna pärispatu allikana nimetatud järeleandmist ahvatlusele süüa vilja hea ja kurja tundmise puust (ehk siis liigset teadmistejanu). Allasurutud teadmiste ja mõtlemisoskustega, infosulus rahvast on valitsejatel ja äravalitud eliidil kahtlemata hõlpsam ohjata ja manipuleerida. Parimaks näiteks on siin stalinistlikud ühiskonnad (P-Korea). Teisalt on inimestel ka loomuldane kalduvus vaimsele mugandumisele. Eriti just tänapäeva keerulises ja stressirohkes maailmas on väga rahustav uskuda, et tegelikult on kõik hästi lihtne ja mustvalge.

Kass27 arutelu

Teadusemehe jõuline kriitika kreatsioonismi aadressil paneb mind arvama, et see ...ism on üles ehitaud emotsioonidele ja eufooriale. Silme ette tuleb webxani poolt kritiseeritud filmi Vesi näide, kus inimese poolt mõjutatud vesi soodustas ühes tiigis emaste, teises tiigis isaste kalade sündimist. Kui see tõsi oleks, siis poleks tulevikus muud vajagi kui vastavalt töödeldud vett juua ning hakata soovitud sugu lapsi tegema.

Toda eksperimenti ma ei tea, aga näiteks pisike temperatuurierinevus pidi määrama liivas hautavate kilpkonnade soo (kui need nüüd krokodillid ei olnud). Ehk siis soo väline mõjutamine on teatud juhtudel võimalik küll. Kreatsioonism (creation science) kui pseudoteadus on samas usuringkondade algatatud “vastuhoovus” ühiskonnas populaarsust koguvale, usule vastanduvale teadusele / teaduslikule materialismile. See on mõeldud teaduskaugemale osale inimestest, keda siiski vaimustavad reklaamidesse pikitud laused “imelistest sinistest molekulidest” - idee on “ära tõestada”, et sõnasõnaline piiblitõlgendus ei ole vastuolus maailma teaduslikul uurimisel saadud tõenditega, nagu väidavad ateistid-evolutsionistid. Nn peavoolu teaduse väidete vastu suunatud kriitika ja oma baasuskumuste toeks toodavad “teaduslikud argumendid” või “tõendid” teaduses veidigi pädevamat ja muidu arukat inimest mõistagi ümber ei veena. Veebis leiduv kreatsiooniste “debunkiv” materjal on otsatu. Teisalt, praegu maad võttev “tõejärgne ajastu” töötab kreatsioonistidele helgeid aegu.

Jasoni jõhkrale otsekohesusele lisaksin veel ühe sordi inimesi, kes usuvad, et nad mistahes jama peavad kogu maailmale kuulutama ning end võimalikult nähtavaks ja kuuldavaks tegema. digi ja Kriku arvamus ma ei hakka ümber lükkama ega ka takka kiitma. On nii kuis on. Inimloomusele on ikka omane olnud, et mõistmatust asjast tuleb eemale hoida ja kui see mõistmatu ikka tuppä tungib, siis tuleb talle virutada. Kõige käepärasem on muidugi hirmutamise ja Saatanaks kui kurjuse sümboliks nimetamine.

Dig, Kriku ja Jason on sarnaselt Martin Vällikule skeptikud, kes üsna valimatult tümitavad igasugust alternatiivset “uhhuud”, seda a priori jamaks ja selle propageerijaid lollideks kuulutades.

Suuresti on neil muidugi õigus, aga nende valdav jäik ja ülbe hoiak teisitimõtlejate suhtes on mind irriteerinud, ärgitades vastukaaluks looma sama ülbet usuhullu Vagamehe karakterit. Tõsi,

Kriku kristlasena on vahel asunud kristluse advokaadiks, mis on tekitanud vaidlusi teiste skeptikutega.

(3)

kreatsioonist 29 juuni 2008 kell 11:46

...Jeesus viitas loomisele (Matt. 19:3-6; Mark. 10:6) ja veeuputusele (Luuka 17:26-27).

Kui piibel juba algusest valetab, siis miks ma peaks uskuma Jeesuse jumalikku päritolusse? Miks ma üldse peaks uskuma, et piibel on Jumala Sõna...

• # Kriku 29 juuni 2008 kell 13:23

Kreatsioonist, viide “loomisele” ei ole ju võimaliku evolutsiooniga vastuolus... Viide Jeesuse jutule abielu lahutamise lubamatusest, kus ta mainib, et jumal lõi inimesed meheks ja naiseks, on tüüpiline sektantlik jahumine. Mõlema tsiteeritud kirjakoha mõte on hoopis muus (abielu pühaduses) ja loomisakti kui sellise kohta pole seal midagi lähemat öeldud. See võib seisneda ükskõik milles, alates Suure Paugu süütamisest.

Just sellisest suhtumisest ma ülalpool rääkisingi - minnakse mööda Jeesuse õpetuse mõttest ja keskendutakse lõputult sellele, mis sõnavara ta täpselt kasutas oma mõtte edasiandmiseks. Ma võin sealjuures kihla vedada, et sina, kreatsioonist, ei oska teps mitte keeli, milles evangeeliumid algelt kirja pandi ning toetud oma grammatilistes mõtisklustes kaudtõlgetele.

Oled sa kindel, et see sind Jumalale lähemale toob?

Õigupoolest kirjeldab piibli loomislugu suhteliselt adekvaatses järjekorras maailma arengut Suurest Paugust inimese tekkeni. Aga piibel on siiski inimeste kirja pandud ning seeläbi kahtluseta ekslik raamat. Osaliselt on tegu reaalse ajaloosündmuste kroonikaga, millele on juudi usujuhtide (Toora) ja varajaste kristlike kirikuisade poolt (Uus testament) lisatud kasulikuks ja vajalikuks peetud rõhuasetusi. Toora puhul hõlmab see pms ideoloogiat “juudid on teistest paremad, sest on jumala äravalitud rahvas”, Uue testamendi puhul kristluse “monopoliseerimise” taotlust ainuõige “jumala sõnana” võitluses konkureerivate uskude ja õpetustega. Lisandub vanatestamentlik käsuõpetus, mis täidab toonase parima äranägemise järgi kirja pandud kāske-keelde, eesmärgiga tagada ühiskonna (valitseva kihi jaoks) optimaalne toimimine. Kāskude-keeldude serveerimine jumalike postulaatidena lisas neile mõistagi tohutult mõjukust. Samas usun isiklikult, et piibel sisaldab kohati ka inspiratsiooni (“ilmutust”) inimesest kõrgema arengutasemega olenditelt (kes need siis iganes ka on), eesmärgiga aidata kaasa inimkonna arengule. Jeesuse sõnavõtte lugedes on kohati päris rabav, kuidas ta humanistlikus võtmes vastandub vanale käsuõpetusele, mida esindas kogu toonane usueliit. Ja veelgi kummastavam, et neid kaht väga erinevat lähenemist käsitletakse tänini koos ühtse pühakirja raames, mis olla läbinisti koherentne jumalik ilmutus inimkonnale.

Teadusemees 29 juuni 2008 kell 15:15

....Neil inimestel, kes on taibanud seda endalt küsida, on sageli õnnestunud ka fundamentalistlike sektide ajupesust välja rabeleda. Just nimelt - miks sa peaksid? Miks sa peaksid võtma sõna-sõnalt raamatut, mis on kogumik kivi- ja pronksiaegseid müüte?

Ilmselgelt on REAALSUS karjuvas vastuolus Piiblis kirjeldatud loomisloo sõnasõnalise tõlgendusega. Miks?

a. Piiblis toodud loomisloo sõnasõnaline tõlgendamine on vale, seda lugu tuleb mõista sümboolsena.

Seda varianti usub suurem osa kristlastest. Piibel pole loodusteaduste õpik ja ei ole mõeldud seda ka kunagi olema. Vulgaarkreatsioonism, nagu öeldud, iseloomustab vaid käputäit kitsarinnalisi fundamentalistlikke sekte, mis sõdivad reaalsuse vastu, kui see nende usudogmadega vastuolus on.

Sõnasõnaliste tõlgenduste puhul on veel sellised variandid:

b. Piibel on jumala sõna ja jumal on seega valetaja.

c. Kui jumal ei ole valetaja, siis järelikult piibel ei ole jumala sõna.

Ja lõpuks on veel selline võimalus (kattub osaliselt punktiga c):

d. Piibel on kogumik antiikaja müüte.

Nagu eespool juba kirjutasin: minu meelest võib piiblist leida väga erinevaid kihte, tasandeid ja taotlusi. Selle nägemine müüdikogumikuna on selgelt liiga kitsas käsitlus.

Võtan asja kokku ühe lausega: kui reaalsus on sinu kitsarinnalise piiblitõlgendusega vastuolus, siis ei ole süüdi mitte reaalsus, vaid sinu kitsarinnaline piiblitõlgendus.

Speyactilus 29 juuni 2008 kell 19:25

Näitad kreatsioonistile kolme õuna ja tõded - siin on kolm õuna

kreatsioonist - aga siin on ju kaks õuna!

realist - kuidas kaks, no vaata “1“, “2” ja “3”

kreatsioonist - no vaata ise “üks“, “ja“, “kaks”

Kass27 arutelu

3) Irooniline kohakättenäitamine. Olen ka hiljuti välja öelnud oma mõtte, et piibel on ajast ja arust teos. Teadusemehe põhjendused selles suunas muutuvad mulle järjest veenvamateks. Tõepoolest pole mõtet iga hinna eest punnitada piiblilugudest kogu tõe otsimist ning seejärel jõuetus vihas ähvardusi näkku paisata neile, kellele need usuraamid ammugi kitsaks jäänud. Piibli kogu tõe aluseks seadmine on ka minu meelest äärmiselt kitsarinnaline ja täiesti õigustamatu lähenemine.

(4)

dig 30 juuni 2008 kell 0:11

Kreatsioonist kirjutas:

Evolutsiooniteooria uskumiseks on vaja märksa rohkem usku kui intelligentsesse Loojasse, sest ei ole võimalik, et see reaalsus, kus mina elan, tekkis läbi juhuse.

Siin on kolm pisiasja:

* Reaalsuse tekkimine ei puutu evolutsiooniteooriat.

* Juhus ei tööta niimoodi.

* Mõned meist on geneetiliste algoritmidega mängides evolutsioonilisi protsesse töös näinud — ja korduvalt hämmastunud, milleks need võimelised on.

Järele mõeldes ... screw that, need on päris suured probleemid, mitte pisiasjad.

Jason 30 juuni 2008 kell 7:37

Kreatsioonist oletas:

Looduses on hämmastav disain, matemaatika, jne.

eriti hämmastav on muidugi see, et kui mitte-kreatsioonistid viitavad tervele hulgale korrapärasustele, spontaansustele, isegi otsestele koledustele ja lollustele, mis looduses aset leiavad, siis leiavad usuhullud, et see kinnitab loomislugu veelgi enam kuna see kõik kokku on märk sellest, et peale loomist pääses loodusse “kurjus”

Meie siinne reaalsus hõlmab ka biosfääri, mille puhul ei saa evolutsioonist üle ega ümber. Inimese spontaanset tekkimist algaatomitest on mul jätkuvalt liiga raske uskuda. Mis ei tähenda, et usuksin sõnasõnalist piibli loomislugu. Looduse objektiivne vaatlemine ja kirjeldamine toob tõesti ilmsiks nii (meie kitsast vaatevinklist) ilusat kui koledat, fantastiliselt leidlikku kui ka küsitavat. Samas on evolutsioon tervikuna siiski suurepärane “leiutis”, aidates täita erinevad Maal leiduvad elupaigad sinna (küllaltki) optimaalselt sobitunud liikidega. Ja omaette saavutus on inimese kui kõige selle üle reflekteerida suutva subjekti ilmumine.

Teadusemees 30 juuni 2008 kell 8:47

...Kui reaalsus on Piiblilugudega vastuolus, siis on süüdi reaalsus või jumal või kurjad teadlased. Mitte mingil juhul ei nõustu sa sellega, et süüdi on sinu enda kitsarinnaline piiblitõlgendus. Sina istud seal keskel ja arvad, et oled puhas ja särav nagu mingi Jeebus. Kõikidest lugematutest piiblitõlgendustest on juhuslikult JUST TÄPSELT SEE, mida SINA pooldad, see ainuõige, mis siis, et sinu seisukohta jagab vaid väike osa kristlastest ning peale sinu siesukohtade on veel lugematuid muid tõlgendusi....

Mis disain siin looduses on? Loodus on kuhjaga täis sellist totrust, et, nagu ma enne ütlesin - kui jumal on selle loonud, siis on ta kompetents viieaastase lapse tasemel. Kui selline disainer minu alluvuses töötaks, vallandaksin ta päevapealt. Loodus kubiseb rumalatest, suboptimaalsetest, kohmakatest lahendustest ja vigadest, on täpselt selline, mis tekib looduseaduste toimimisel, sest evolutsioonil puudub intelligents, evolutsioon kasutab ükskõik mida, mis “kätte juhtub”, peaasi, et see töötaks.

Siin on väike ülevaade looduses leiduvast rumalusest ja suboptimaalsetest lahendustest:

http://www.talkorigins.org/faqs/jury-rigged.html

Näitena võib tuua valgu, mis sünteesitakse KAHE ERINEVA geeni pealt kahe jupina. Juppide kokkupanemiseks on vajalik eraldi kolmanda geeni olemasolu, mis toodab valgu, mis need jupid kokku liidab. Täiesti mõttetu vaheetapp. Teadlased panid need kaks geeni kokku üheks ja see geen töötas ilma igasuguste probleemideta, sünteesides terve valgu. See kolmas geen juppide kokkuliitmiseks muutus täiesti tarbetuks. Seega, nagu sa näed, teadlased on disaini alal palju kõvemad tegijad kui sinu jumal.

Ei saa salata, et elusloodus pole täiuslik (mis osutab, et seda pole ka eluslooduse tekke taga peituvad evolutsioonimehhanismid). Juhul kui pidada evolutsiooni “masinavärgi” disaineriks Jumalat vm kõrgelt arenenud teadvusega olendit, ei saa me talle samas teha ettekirjutust, et kõik tema loodav peab olema absoluutselt täiuslik. Mitte et ka täiuslikkus poleks inimlik kontseptsioon - miks peaks Jumal end piirama vaid “täiuslike” lahendustega? Siin ei pruugi näiteid tuua keerukast molekulaarbioloogiast, piisab, kui vaatame inimest: ühest küljest uskumatult keeruline ja kompleksne olevus, teisalt paganama ebatäiuslik! (Aga just vastav ebatäiuslikkus on see, mis paneb asjad huvitaval viisil liikuma, sh loob arengupotentsiaali.) Kui naasta foorumis toodud valgunäite juurde, siis see teadlaste väljapaistev nutikus, mis võimaldas antud “vea” leida ja parandada, on väidetavalt sama ebatäiusliku protsessi tulem. Teisisõnu, iseenesest mitte veavabalt toimiv evolutsiooniprotsess sisaldab ka “tagasisidemehhanismi”, mis võimaldab selles olevate vigade sihipärast, intelligentset parandamist, et mitte öelda: intelligentse disaini ilmnemist. :)

Üldiselt siiski fantastiliselt vinge värk!

...

Kustkohast on pärit see sinu “intelligentne looja”? Looja, kes midagi loob, peab oma keerukuselt olema vähemalt looduga samal tasemel või sellest keerukam. Seega - kustkohast tekkis see sinu “looja”, kui sinu enda väite kohaselt keerukad entiteedid saavad tekkida ainult intelligentse disaini tulemusena? Kes on jumala looja? Või hakkad nüüd jumalale reeglites erandeid tegema? Sinna sureb ka sinu disaini mõte...

Lihtne vastus: ei tea. Samas ei tähenda see, et loojat ei saa olla. Meie arusaam Kõiksusest on lihtsalt väga piiratud. Teooriaid on väga palju, aga reaalsuse ammendav käsitus siiani puudub, ja vaevalt see ka kunagi leitakse.

Praegu elad sa nagu inimesed Maatriksis. Silmade ette on tõmmatud läbitungimatu usueesriie, kõrvadesse surutud tropid ja ajusse istutatud andmefilter kurja reaalsuse eemalhoidmiseks, pastor kirikus mõtleb sinu eest, teaduseks pead antiikaja müütide kogumikku ning elad veidras veendumuses, et kogu maailm on üks suur vandenõu sinu usu vastu....

• # Martin Vällik 30 juuni 2008 kell 12:36

Take the red pill ...

Tegelt on vist sedasi, et see punane religioonipill, mis tugevalt taju moonutab, tuleks hoopis vahele jätta. Esialgu võivad küll võõrutusnähud tunda anda, aga jalutuskäik reaalsuse värskes õhus peaks mingi aja jooksul mõtted klaariks tegema.

• # Martin Vällik 30 juuni 2008 kell 18:55

Äkki juba oli möödaminnes juttu, aga Richard Lenski ja gäng sai valmis pika-pika uuringuga, kus kolibakterid omandasid evolutsiooni käigus peale üle 30 000 põlvkonda tsitraadi söömise võime, mida algsetel kolibakteritel ei olnud.

Artikkel ajakirjas New Scientist

Täpsem lugu Carl Zimmerilt

Et siis evolutsioon laboris otse teadlaste silma all.

Nojah. Kreatsioonistid hakkasid end ebamugavalt tundma ja kippusid prof Lenskit ja teadust tervikuns võltsimises süüdistama. Nagu ikka. Sellest ebamugavast kihelusest tekkis kirjavahetus

Conservapedia vedaja Andrew Schlafly ja Lenski vahel.

See on nii tore lugemine, et tehke seda peale kempuskäimist ja tühja suuga, et ennetada niiskusest tulenevat ebamugavust ja võimalikke kahjustusi arvutile:

Lenski affair

Evolutsiooni jätkuvas toimumises saavad kahelda vaid väga rumalad või maailmas toimuvat miskipärast sihipäraselt selektiivsel viisil vaatlevad isikud.

Kass27 arutelu

Kreatsioonist kirjutas:

Evolutsiooniteooria uskumiseks on vaja märksa rohkem usku kui intelligentssesse Loojasse... **Olen sellest ülestunnistusest jahmunud :O Tähendab uskumine intelligentssesse Loojasse on siis laiskade usk.**

Järgev äge arutelu kurjuse, lolluse ja keerukuse teemal on minu jaoks piisavalt veenev, et seda sobitada oma senisesse nägemusse maapealse elu toimimisest. Täiesti jabur on arvata, et Looja on kõik väga ilusti teinud ja kuri Saatan on hiljem tulnud ning püüab ilusat ära vussida.

Kreatsioonist pidas vast siiski silmas, et kreatsioonistide usk on põhjendatum kui evolutsionistide oma. See muidugi tõele ei vasta, ja ka peamised kristlikud konfessioonid aktsepteerivad tänapäeval minu teada evolutsiooniõpetust umbes selliselt, et Jumal ei mätsinud inimest mitte lihtlabaselt savist, vaid lõi oma suures tarkuses (ise)evolutsioneeruva maailma, kuhu inimese teke oli juba sisse programmeeritud. Naiivne kreatsioonism vohab eelkõige evangeelsete kristlaste hulgas. Sinu viimases lauses mainitud uskumus on ka minu meelest kui mitte otseselt vale, siis reaalsuse tugev lihtsustamine / moonutamine kindlasti. Ida usundites räägitakse Jumala ja Saatana vastandamise asemel sageli Jumala loovast ja hävitavast aspektist (viimasel on esimesega võrdväärselt oluline roll vana ja oma aja äraelanu “ümbertöötlemisel”, et uus saaks tärgata).

(5)

hjarg 01 juuli 2008 kell 12:49

Kristlane 01 juuli 2008 kell 12:32

...Te olete siin 3-4 kesi nii haledad ja mannetu seltskond õnneks olete te ateismi ja humanismi hääbuvb karje netimeres. Inimestel on probleemid - hädad ja kaos ning nad otsivad vastuseid elu tegelikele küsimustele.

Ega see, ki teie Jumala ei usu, siis Teda olematuks tee. Te krääksute seda võibolla veel mõned - mõnikümmend aasta ja siis olete läinud. Nagu suits mis oli ja haihtus....

hjarg 01 juuli 2008 kell 12:49

....Muideks, samamoodi ei tee see, et sina jumalat usud, teda reaalseks. Aga muu on õigus jahh, ega ma kahjuks igavesti ela. Sina ka, muideks. Või kui elad, siis on see tõenäoliselt suurim piin, mida jumal sulle kaela saadab. Brrrrrrrrr, igavik igavat paradiisi.

Ja viimaks- ega kristlane peaks vaga, viisakas ja muidu tore inimene olema, mitte käituma nagu keskmine Delfi tatiprits? Armasta oma ligimest ja ära sõima ateisti, eks?

hjarg 01 juuli 2008 kell 12:49

Igavik igavat paradiisi oleks kole küll. Ja kristlane ei peaks teps mitte käituma nagu keskmine tatiprits. :)

....Aga, oh kallid õed ja vennad Kristuses, miks te arvate, et Jumala looming on ühekordne ja staatiline? Kas poleks olnud temast võrratult palju geniaalsem (loe: jumalikum) disainida/programmeerida elusloodus isearenevaks, muutumisvõimeliseks, ajateljel “spontaanselt lahtirulluvaks”? Ja kas ei paljastagi teadlaste suure töö ja vaevaga avastatud keerukad evolutsioonimehhanismid just selle “progresseeruva loomise” taevalikult kavalat olemust?

Vagamees 01 juuli 2008 kell 14:33

.... Teadusemees viskab lapse vanniveega välja:

Mis disain siin looduses on? Loodus on kuhjaga täis sellist totrust, et, nagu ma enne ütlesin - kui jumal on selle loonud, siis on ta kompetents viieaastase lapse tasemel. Kui selline disainer minu alluvuses töötaks, vallandaksin ta päevapealt. Loodus kubiseb rumalatest, suboptimaalsetest, kohmakatest lahendustest ja vigadest, on täpselt selline, mis tekib loodusseaduste toimimisel.

Just sellised ülbed ja tundetud argumendid (vt ka “Darwini rotveileri” Richard Dawkinsi iseka geenide idee) tekitavadki, ma usun, paljudes tülga- ja arengu hüpoteeside suhtes ja suunavad alternatiive otsima. Iga normaalse tundeeluga inimene kogeb looduses esteetilisi elamusi: märksõnadeks ilu, korrapära, elegantne praktilisus. Kusjuures neid elamusi kogevad ühtviisi nii “avatud hingega” teadlased-darvinistid kui tõsiusklikud loomise pooldajad. Minu viimase aja hobiks on putukate makrofotografeerimine - ma ei jõua küllalt vaimustuda nende väikeste olevuste üle. Loodus on imeline!

• # Kriku 01 juuli 2008 kell 15:24

Loodus on imeline!

Kindlasti, aga mind ausalt öelda vähe huvitab, kas elusloodus sai kunagi väga ammu alguse jumaliku vahelesegamise läbi või mitte. Fakt on, et see on ca 3.5 miljardit aastat evolutsioneerunud. Seni, kuni ei õnnestu elutekkeprotsessi laoratooriumis korrata ega modelleerida, on minu arvates mõttetu vaielda selle üle, kas elu tekkis Maal ise, jumaliku loomisakti tulemusel või tulnukate oksekotist.

Kriku vaade on kahtlemata ratsionaalne. Samas, Jumala olemasolu teema on inimeste jaoks piisavalt meelierutav, et selle üle siiski vaielda. On tunnetuslikult vaks vahet, kas maailm on “pimeda juhuse” või meist kõrgema loova intellekti sihipärase jõupingutuse tulem. Ma ei räägigi sellega seotud erinevast inimloomuse käsitlestest. “Pimeda juhuse” uskumine on otsetee nihilistliku, iseka, destruktiivse eluhoiakuni.

Jason 01 juuli 2008 kell 15:45

...niisiis, lühidalt: mina isiklikult ei näe ühtki loogilist põhjust, miks jumal oleks pidanud looma elu sedavõrd keeruliseks, kui ta oleks saanud seda teha hulga lihtsama - puhudes vaid eluhingust savikujudesse. mida keerukam masin/organism, seda suurem tõenäosus, et see “rikki” läheb, seda suurem tõenäosus, et selle replitseerimisel (mis kindlasti oli üks jumala eesmärk) tekivad “vead” (mis kujutavadki enesest evolutsioneerumise alustalasid) jne....

selle mullast/savist loomisega on muidugi omaette küsimus, kust tekkis maailma kuuendaks päevaks muld või savi, mis teatavasti on pikajaliste protsesside tulemused. siin on nimelt kreatsioonismi suur-suur vastuolu - nad nimelt kinnitavad, et kõik maal olevad setted jmt (mille hulka kuulub ka savi) tekkisid veeuputuse käigus. ainult, et piiblis on kirjas (ja väidetavalt tuleb piiblit mõista ju sõna-sõnaliselt!), et inimese loomine toimus siiski enne veeuputust. nii paljudest savist. mul on teatavasti loomse ja taimse materjali lagunemise tulemus, mis ei saa tekkida kuue päeva jooksul. siinkohal ei saa rääkida isegi mitte kuuest päevast, sest teatavasti loodi esmesed elusolendid alles VIIENDAL päeval. muuseas, taimed on aga kindlasti saatana looming sest genesises pole ühegi sõnanaga mainitud, et jumal neid loonud oleks. muidugi, kui nüüd asjale realistlikult läheneda, siis on asi hoopis selles, et tol ajal, kui piiblijutte pajatati, ei pidanud inimesed taimi üldse elusolenditeks....

loomulikult öeldakse selle kõige peale, et piiblit ei tule mõista sõna-sõnalt (KUI öeldakse...sest mõned mõistavadki kõike sõnasõnaliselt, ehkki järgmisel hetkel ei suuda nad selle sõna-sõnalisuse paistel ka paljusid elementaarseid asju ära seletada). igatahes on vana testamendi “vabatõlgendus” enamuse kristlaste ja kreatsioonistide (loe: mitte-kuue-päeva-kreatsioonistide) põhiargument. väga tore. ainult, et kust võtavad nad omale õiguse defineerida üks osa pühakirjast allegooriliseks, kui seesama pühakiri ütleb, et piibel on jumala sõna ja jumala sõna on tõde? enamgi veel - kust võtavad nad õiguse otsustada, kust alates on piibel allegooriline ja kust alates sõna-sõnaline?...

26. juuli 2008 12:30

Piiblit ajalooliselt pädeva maailma tekke allikana nüüd küll käsitleda ei saa. Heal juhul leiab sealt allegoorilisi ümberütlemisi (vastavaid hüpoteese leidub paljude alternatiivajaloolaste teostes).

Oletatavale kõikvõimsale üliolendile ettekirjutuste tegemine inimlikust loogikast lähtudes on samas üpris arrogantne ja viljatu ettevõtmine.

Muide, ka Jeesus armastas allegooriat, valdav osa tema õpetustest on esitatud just allegooriliste “tähtendamisõnade” kujul.

Kass27 arutelu:

hjarg on Kristlasele vastates küll irooniline, kuid siiski väärikas ja salliv. Pooldan hjargi arvamust.

Vagamees toob ilusasti esile normaalse tundeelu ja esteetilised elamused, kuid saab selle eest sarjata. Miks ma ei imesta? Sest inimese soov näha enda ümber vaid ilusat ja head ei tee olematuks koledat ja halba.

Hjarg pani ülbikust Kristlase tõesti päris vaimukalt paika, eriti nõustun tema argumendiga korraliku kristlase olemuse kohta.

Koleda ja halva olematuks tegemine on ilmas elades ja meediat tarbides lootusetu ettevõtmine, seda tulvab meieni kaudselt pideva voona digisignaalide vahendusel, isegi kui õnnestub kurja saatuse otsetabamusi vältida. Üle keskmise suure loodushuvilisena ei saa ka sugugi salata (inimese mätta otsast) koleda ja halva rohket esinemist looduses, iseasi, kuidas seda tõlgendada.

Olen nõus Kriku väitega, et pole mõtet kisendada elu tekkimise teemadel, kuni me pole selle kohta kindlaid tõendeid saanud.

Kindlaid tõendeid me selle kohta vaevalt et kunagi saamegi. Samas on teema äärmiselt intrigeeriv, seostudes mh kosmilise elu otsingutega.

Jasoni tulise arutlusega olen nõus. Just pühakirja tõlgendajad üritavad olla kavalad ja iga hinna eest seda nn tõde propageerida, maha müüa jne (nagu ma oma esimeses 1) arvamuskommentaaris juba mainisin).

Eks tänapäeva maailmas valitseb tõesti erakordselt äge konkurents erinevate “tõemüüjate” vahel, mis sunnib kasutama mh ka demagoogilisi nippe. 10 aasta eest ei räägitud veel “tõejärgsest ajastust”, vahepeal on tõese ja väära info eristamine veelgi raskemaks muutunud ja paljud nähtavasti seda enam ei üritagi, valides “tõe” endale meelepärasema “pakendi” järgi.

(6)

Jason 01 juuli 2008 kell 15:52

• Vagamees vagatses:

Iga normaalse tundeeluga inimene kogeb looduses esteetilisi elamusi: märksõnadeks ilu, korrapära, elegantne praktilisus.

ei, sellist assortiid kogevad üksnes ebanormaalse tundeeluga inimesed. normaalse tundeeluga inimesed kogevad lisaks eelnimetatule ka looduse stiihiat, ebakorrapära, mõttetut julmust, koledust jmt.

looduse “korrapärasus,” mida kreatsioonistid tavatsevad esile tuua, on lühiajalisusele ja lühinägelikkusele tuginev vale-eeldus.

siia juurde kõlbaks tsitaat raamatust, mida hetkel tõlgin ja mis peagi poodidesse jõuab (David Mills: “Ateistlik universum”):

On tõsi, et loodus ilmutab teatud määral ilu ja korrapärasust. Aga liigagi tihti notib ta loodusõnnetuste – orkaanide, tornaadode, maavärinate, üleujutuste, põua, äikese, tulekahjude, nälja ja epideemiate läbi arutul hulgal täiesti süütuid mehi, naisi ja lapsi. Loodus on silmnähtavalt segu korrast ja korratusest, veetlevusest ja jäledusest, eesmärgipärasusest ja tujukusest. Selline kompott juhib objektiivse vaatleja järelduseni, et loodust ei valitse ei heatahtlikud jumalad ega kurjad deemonid. Loodus lihtsalt on ja tegutseb hoolimata meie soovidest või huvidest läbi looduseaduste mitte aga läbi müstiliste ja sihikindlate võlutrikkide.

Iga inimese kohta, kes on vastu lootusi „imeliselt“ paranenud, on mõni teine, kes vastu lootusi on surnud enneaegset ja mõttetut surma. Iga suurejoonelise päikesetõusu kõrval haigestub järjekordne laps leukeemiasse. Igal hingematvalt ilusa tähistaevaga ööl muudab ootamatu südameatakk õnneliku naise leinavaks leseks. Universum, milles me elame, on absoluutse korra ja absoluutse kaose vahepeal – neutraalses alas, kohas kus peakski olema meie soovidega mittearvestav universum.

Suuresti nõus. Mis ei tähenda, et ateistidel / materialistidel on õigus ja elul puudub “varjatud dimensioon”. Kui looduses ja inimese elus eksisteeriks vaid ilus ja harmooniline, oleks tegu “maapealse paradiisiga”, mida vist ühes eespool toodud skeptiku sõnavõtuski oli nimetatud talumatult igavaks paigaks. Praegu ei saa me aga kurta, et meie elus napiks arengule innustavaid väljakutseid. :)

•

...Ei saa olla nii, et on ainult kas Reaalsus või Usk ... on Reaalsus ja sinna juurde tuleb Usk, kes seda soovib ... kui on ainult Usk siis on see PIMEDUS. Ja ikka ma ei saa aru mida sa usud. Jumalaid on ju nii palju...

See reaalsuse ja usu käsitus on igati elegantne.

Speyactilus 01 juuli 2008 kell 16:15

...kreatsioonismi ja evolutsionismi debatti tuleks õpilastele mõistagi tutvustada nii, et adekvaatselt (kallutamata kujul) saaksid kajastatud mõlema

Õige, õpilastele ja minu meelest kogu rahvale tuleks selgeks teha kust maalt algab ja mis on terrorism.

Muide tähelepanekuks Vagamehele veel, et minu silmis on ääretult meeldiv näha, et sa oma viimases kahes postituses ei halleluujatanud.

Mida mina täpselt usun, see on minu isiklik asi ega puutu siinse väitluse temaatikasse

Sorri et küsisin.

Ja tõesti vabandust, et jälle sinuga, Vagamees, vaidlen.

Teadusemees 01 juuli 2008 kell 18:00

...Ega see, ki teie Jumala ei usu, siis Teda olematuks tee.

Ega sinupoolne jumalausumine teda ka sellepärast veel OLEVAKS ei tee.

Muuseas, jumala olemasolu või mitteolemasolu ei puuduta evolutsiooniteadust vähimalgi määral. Oletame, et jumal on olemas. Mis sellest muutub vaadeldavas reaalsuses? MITTE MIDAGI.

Jumala olemasolu ei muuda Maad lapikuks ega evolutsiooni olematuks.

Vaadeldavat reaalsust tundub pigem tõesti mõjutavat osa inimeste USK jumala olemasolusse. Samas ei tea me, kuidas reaalsus inimmeeltele ja -mõistusele kättesaamatul süvatasandil toimib.

Just sellised ülbed ja tundetud argumendid (vt ka “Darwini rotveileri” Richard Dawkinsi iseka geenide idee) tekitavadki, ma usun, paljudes tülga- ja arengu hüpoteeside suhtes ja suunavad alternatiive otsima.

Kahjuks kellegi meeldimised-mitte-meeldimised, isiklikud eelistused-mitte-eelistused ei avalda REAALSUSELE vähimatki mõju. Reaalsus ei paindu selle järele, mida keegi eelistab või mis kellelegi meeldib. Reaalsust tuleb võtta sellisena, nagu see on.

Emotsioonid on just nimelt tee igasuguste luulude uskumisele. “Oi kui ilus lill, järelkult godidit” on klassikaline näide.

Asjakohane argument. Teisalt, Dawkinsi rõhutatult küüniline vastandumine kreatsioonistidele ei ole viimaste hulka küll kuidagi vähendada aidanud. Tema äärmuslik ja vägagi vastuoluline “iseka geenide” käsitus (inimene jm organismid kui geenide replitseeruvate geenide kui loodusliku valiku esmaste objektide abivahendid) on leidnud ka teadusringkondades palju oponente.

Jason 01. juuli 2008 kell 18:21

Ühe teise mehega aga nii lihtsalt ei läinud. temale jõudis godidit kohale alles siis, kui ta nägi orhideed, mille õis imiteeris perfektselt emast herilast, tõmmates seega ligi isaseid herilasi, kes teda siis möödaminnes tolmeldasid.

muidugi mõtles see kodanik, et tegu on “taandamatu keerukusega” sest ei saa ju ometi olla, et isane herilane oleks “miljardid aastaid tagasi huvitatud “poolikust” emaherilasest.

iseenesest pealtnäha loogiline mõttekäik, mistõttu seda looduse keerdkäiku ikka ja jälle godidit-tõestuseks esitatakse.

kahjuks kipub inimloom loodust ja universumit liiga inimlikust vaatevinklist hindama. kui inimmehele tõepoolest ei meeldi, ütleme — “poolik” mamsel, siis eeldatakse, et herilase esteetika ja pirtsakus paarilise valikul on meie omaga sarnane.

... reaalne maailm näitab meile aga tervet müriaadi erinevaid võimalusi, kuidas ideaalselt toimib nii poolik mimikri kui ka seda, KUI lihtne on putukaid petta. ja...oh, oleks siis vaid putukaid! aga ei- lausa nõmedalt labaste trikkide ohvriks langevad peale nende ka linnud ja isegi imetajad. loomulikult pole inimenegi siinkohal mingi eriline ajuhiiglane. tegelikult julgen ma väita, et SEL KONKREETSEL teemal pole inimene isegi herilasest oluliselt arukam. kahtlejatel paluksin meenutada viimast juhtumit, mil tühipaljas, paberile trükitud, elusuurusest kümneid kordi pisem palja naise reproduktioon teil püksis imelikke emotsioone tekitas....

Tõsi ta on. :) Vajaminev mimikri keerukuse aste sõltub “äräpetetava” organismi meeleeelundite ja aju arenguastmest. Loodus (= evolutsioon) on siin ratsionaalne, tegemata midagi liigset.

Kass27 arutelu:

Jason paneb Vagamehe tundeelule tõsise pirni. Mul pole teha muud kui ahhetada :O Nii täpselt on minu arvamus teise inimese poolt kirja pandud.

Minu tundeelu see pirn palju ei loksutanud. Jasonile tõin vastuargumente oma viimases suures postituses, mille üle arutamiseni me tookord ei jõudnud. Samas, need on vahvad hetked, kui leiame, et keegi teine on meie ammused veendumused oivaliselt ära sõnastanud. :)

Speyactiluse julm otsekohesus on ka minu poolt aktsepteeritav. Mõistagi tuleb kallutamatu tutvustada kõiki seisukohti. Halleluujatamine siinses mõttevahetuses on tõesti kohatu ja kuulub pigem klounaadi pärusmaale.

Nii see bravuurika usuhullu karakterile groteski lisamiseks mõeldud oligi (inspiratsiooniks mõni end suure halleluujatamise kaudu eriti püha & väelisena kuvada üritav “telepastor”).

Teadusemehe väited muutuvad minu jaoks järjest omasemateks ja veenvamateks. Ei ole võimalik paremini väljenduda. Reaalsus on nii nagu ta on ja kellegi või millegi mittemeeldimine inimestele ei muuda ühtki ilusat ega ka räpast asja olematuks. Rämpased asjad ei jäta mind seepärast mõjutamata, et ma neid ignoreerin.

Mõttekaasluse tuvastamine on tore kogemus. :) “Rämpaste” asjade ignoreerimist ei saa täiemõistluslik ja maailmast aru saada sooviv indiviid endale lubada.

Jasoni näide inimlikust loogikast on vahva ja õpetlik. Kui inimene otsib mõistmatule seletust, siis leidku paralleel enda juurest :P

Olen päri, et näide on hea ja vaimukas. Ning inimene on kahtlemata looduse osa, kelles kogu õilsa vaimse pürgimuse foonil sisaldub tubli annus “looma”.

(7)

Jason 01 juuli 2008 kell 18:25

Teadusemees pakkus:

Ja ühtlasi peaks astronoomiatunnis õpetama, et Päike tiirleb ümber Maa, terviseõpetuse tunnis, et haigusi põhjustavad kurjad vaimud, geograafiatunnis, et Maa on lapik,

kuivõrd siin ühte auhinda juba välja antakse, siis ma omalt poolt soovitaks asutada uus auhind aasta parimale kohalikule usulollile/kreatsioonistile - “Lapik Gloobus”:

Lolluste õpetamist koolis ei saa kuidagi heaks kiita, aga laialt levinud vääruskumuste käsitlemine võib kaasa aidata kriitilise mõtlemise arengule ja õpilaste suunamine neid argumentidega ümber lükkama aitaks sisulisemalt aru saada teaduslike kontseptsioonide sisust ja nende taga olevast teaduslikust loogikast. Lisaks saavad õpilased siis tulevikus argumenteeritud viisil harida vääruskumuste küüsis olevaid vanemaid, tuttavaid jne.

kreatsioonist 01 juuli 2008 kell 22:22

.. Kui natuke ringi vaadata, siis võib üsna kindlalt öelda, et Jumal armastab mitmekesisust.

Speyactilus 01 juuli 2008 kell 23:16

kreatsioonist hämas 01 juuli 2008 kell 22:32

Jumal ongi elusorganismid “isearenevaks” ja muutumisvõimeliseks loonud.

Isearenevaks selles mõttes, et organismidesse on sisseehitatud geenide tohutu mitmekesisus

Kas Ta siis lõi midagi või ehitas, otsusta juba ära. Või kõigepealt lõi ja siis ehitas ümber? Kus ta lõi, kus ta ehitas, kas ta tegi sõrmenipsu või voolis savist, kas jumalal on sõrmed, oli tal ka miski

tehnoloogia, kas Maa oli siis juba olemas kui ta ehitama hakkas või ehitas ta Maa kah, kas ta ehitas Universumi kah, (kui ta ehitas universumi kah siis on ju Jumala liignimi Suur Pauk), kas jumal

on reaalselt olemas või oli, kui ta ei ole ega ei olnud reaalselt olemas siis ju teda ei ole olemas, kas sa oled jumalat näinud, kas jumal on sinu peas, kui ta on sinu peas ja minu peas teda ei ole kas

siis üks ja ainus jumal on see kes istub sinu peas, kui ta ainult sinu peas istub siis kusagil mujal teda ju ei ole, kas kas ... mis ... kuidas ...

Häma mulle midagi vastuseks.

Selline skeptiline stiil ei soosi just konstruktiivset dialoogi.

Jason 01 juuli 2008 kell 23:24’

.. MILLEST, pagana päralt see inimene siis “loodi”?? piibel PEAB ju sõnasõnaliselt tõde kajastama! või mitte? kui piiblis on kõik tõde ja piiblit tuleb ka sõnasõnaliselt võtta, siis mismoodi sa seletad asjaolu, et valgus loodi ENNE päikest ja teisi tähti? kui sellest “tühiasjast” väheks jääb, siis äkki tahad vastata veel mitmele trobikonnale “sõnasõnalisele” küsimusele, mis mul, lolli! tekivad, kui ma piiblit “otsetimõistetavalt” loen?

Ma ei pürgi küll foorumis esinenud Kreatsioonisti advokaadiks, aga ei saa salata, et tänini detekteeritav Universumi taustkiirgus pärinevat otse Suurest Paugust, mis pidi ilmselt olema üpriski ere sündmus. Tsiteerin Wikipediat: *In physical cosmology, the **photon** epoch was the period in the evolution of the early universe in which **photons** dominated the energy of the universe. The **photon** epoch started after most leptons and anti-leptons were annihilated at the end of the lepton epoch, about 10 seconds after the **Big Bang**.*

.. kui sa väidad, et “universum on niivõrd korrapärane”, et selle korrapära selgitamiseks on vaja jumalat, siis kuidas sa kõrvaldad selle “selgituse” loogikaviga: selgitada korrapärasust veelgi varem eksisteerinud korrapärasuse ehk jumalaga ei selgita tegelikult mitte midagi. sama hästi võiks selgitada inimese päritolu sellega, et inimene sündis oma emast ja isast ning müsteerium olekski lahendatud

kuidas mõista järgmist mõtet: “universum on liiga korrapärane, et lihstalt niisama olemas olla — selle pidi looma jumal (kes vastavalt usklike seletustele...khkhm...LIHTSALT ON OLEMAS)”?

.. Anttike aga pole teatavasti just karbi kirkaim kriit ning nii ta siis kopipastes inimestele loomisargumente, mida isegi kreatsioonistid ise juba aastaid ja aastaid ei kasutanud. noh, olid anttikesele

kuskilt mõnest õnnetust muldvanast raamatust silma jäänud ja nii ta siis plärtsus inimestega, jahus sellest, kuidas ta on kõike põhjalikult uurinud ja uurib jätkuvalt edaspidigi jnejne. ise aga ei

suutnud endale kahjuks sedagi selgeks teha, mida teadus üleüldse evolutsiooni, kohastumise ja loodusliku valiku all silmas peab...mõmises muudkui aga kassist, kes ju ometigi ei muutunud kalaks,

kui teda aasta otsa iga päev vette kasta. vot ma tahaks teada, kas sa oled üldse temast asjalikum kala, kas sinuga oleks vähemalt huvitav vaielda või oled samasugune, kes igasugune oma peaga mõtlemine puudub?

Korrapärasuse selgitamine varasema korrapärasusega ei lisa tõesti palju uut teadmist. Samas, korrapärasuse olemasolu Universumi kui terviku tasandil (kärghstruktuur) ja mitmesugustel “alamatel” tasanditel (Päikesesüsteem, Maa, inimene, elusrakk, atomaarsed protsessid) on siiski märkimisväärne asjaolu, mis annab ainek erinevatele teooriatele.

• # dig 02 juuli 2008 kell 2:56

Kreatsioonist kirjutas:

Ei ole olemas vaieldamatuid tõendeid uute liikide tekke kohta läbi makroevolutsiooni ...

Muidugi ei ole. Sest niipea, kui järjekordne sihuke tõend avastatakse, tulevad kreatsioonistid ja leiutavad tobenaljaka vaieldavuse. Ikka selleks, et saaks öelda, et vaieldakse. Lenski afäär on väga õpetlik näide.

Fun fact: päristeadlased ei tõмба kreatsioonistide moodi mikro- ja makroevolutsiooni vahele piiri.

Põhiline piir seisneb ajaskaalas: nn makroevolutsioon (suuremate organismirühmade lahknemine ja diferentseerumine) ei ole meile vahetult jälgitav. Mikro- ja makroevolutsiooni kunstlik lahutamine on tõepoolest kreatsioonistide trikk, päästmaks endi ebakohaseid argumente empiiriliste teadustõendite tule alt.

Teadusemees 02 juuli 2008 kell 9:31

...KUIDAS TEKKIS KRIIT? Kriit koosneb planktiliste organismide skelettidest diameetriga 700-1000 ongströmi. Nii pisikeste objektide settimise kiirus on 0,0000154 mm sekundis. Ülemaailmse uputuse aasta jooksul saanuks settida vaid kuni pool meetrit. Ometi on kriidilademed kolossaalsed...

Ülemaailmse uputuse põhiprobleemiks on (lisaks igasuguse tõendusmaterjali puudumisele) aga suutmatus seletada geoloogilise materjali täpset sorteeritust. Seda nii kivimikihtide kui ka fossiilide tasemel.

Lugu ülemaailmsest veeuputusest on lapsik antiikaja muinasjutt, mis on vastuolus vaadeldavast reaalsusest pärit faktidega.

26. juuli 2008 12:32

Suuri globaalseid veeuputusi (eeldatavasti seismilisest tegevusest või asteroidide ookeani langemisest põhjustet megatsunamisid) on Maa ajaloo vältel kahtlemata olnud ja ilmselt on mõni hilisem neist ka inimkonna kollektiivsesse mällu ladestunud. Leidub ju veeuputusemüüte pea kõigil maailma rahvastel. Kogu Maa kivimikihtide geoloogia seletamine ühekordse hiljutise veeuputusega on muidugi vett mittepidav umbluu-teooria, peavoolu geoloogiateadus saab nende kihtide päritolu ja muundumise seletamisega tunduvalt paremini hakkama.

Kass27 arutelu:

Jason läheb ilmselt üle piiri oma parima usulolli auhinna väljamõtle misega. Kuid eks oma iva ole selleski.

Jason sai vast inspiratsiooni vahepeal skeptikute poolt reaalselt välja antud Viltuse Pendli auhinnast (aasta mõjukaimale / kurioosseimale “uhhuu-tegelasele” või pseudo-/ebateadust propageerinud asutusele).

Speyactilus, Jason ja dig arutlevad tuliselt loomise ning ehitamise teemadel. Sarjavad loogikavigu piiblis. Ka minu arvates kubiseb kõik see, mida ma piibli teemdel kuulnud olen, loogikavigadest. Olen püüdnud seda tähtsat raamatut lugeda, kuid iga kord juba alguses loobunud. Minu jaoks tuim ega kisu kaasa mõtlema.

Ajaloolist konteksti teadmata on Piibel väga raske lugemine küll. Ega ma ei ole ka suutnud seda kuigi palju lugeda. Lisaks on sellel palju autoreid, kes tõepoolest omavahel kohati vastuollu satuvad. Millalgi keskajal oli kirikukogudel tõsiselt arutatud, kas ei peaks Vana testamenti selle sisulise aegumise ja vastuolulisuse tõttu (nii sisemiselt kui ka Jeesuse õpetustega) piiblikaanonist üldse välja heitma - isiklikult leian, et see oleks olnud tark tegu. Nt üsna vastik on praegu jõulujumalateenistustel kuulda madu puudutavat tsitaati pattulangemise loost, mis on sulnis jõulude kontekstis ühtaegu groteskselt jöhker ja loodusteaduslikult lausväär. Teine ebameeldiv Vanast testamendist tulenenud asi on kristlaste jätkuv massiivne koogutamine juutide kui “Jumala äravalitud rahva” ees, unustades mh, et just juudi usujuhid olid need, kes lasid Jeesuse risti lüüa. Lisaks on valdav osa Moosese käsuõpetusest kristlaste poolt ammu va kimisi kõrvale heidetud, nt kedagi ei visata enam kividega surnuks hingamispäeval töötamise eest. Muidugi leidub ka Uues testamendis vasturääkivusi ja sisulisi küsitavusi, isegi kui üleloomulike sündmuste kirjeldused kõrvale jätta.

Ahjaa, ülemaailmse veeuputuse kohta olen kuulnud, et see Noa laeva lugu on pigem Musta mere tekkelugu. Vesi murdis kaljudest läbi ja uputas suure oru. Eks piibel olegi selleks kokku kirjutatud, et lokaalsed asjad globaalseteks kuulutada.

Suure veeuputuse kirjeldusi on põneval kombel leitud enamvähem kõigi rahvaste mütoloogiates. Võimalik, et nende taga on iidne globaalse mõjuga megatsunami. Piibli veeuputuse kirjeldus on muidugi leebelt öeldes väheusutav, ehkki ka sellele on üritatud põnevaid alternatiivseid seletusi leida (nt Zecharia Sitchin oma raamatutes).

(8)

Jason 04 juuli 2008 kell 12:32

huvitav, kas kreatsioonist ja vagamees said lõpuks ise asjast aru või võeti nad tänutäheks aktiivse kihutustöö eest enneaegselt taevariiki?

Teadusemees 04 juuli 2008 kell 13:24

Võib-olla on vaikuse põhjuseks see, et esitatud küsimustele ei õnnestunud AIGist kopeeritavat vastust leida.

Kuigi samas on kreatsioonistipoolse vastuseta jäänud ka kõik varem küsitud küsimused.

Speyactilus 04 juuli 2008 kell 23:36

Eeldatavalt vastaks Kreatsioonist: “Minult pole keegi midagi küsinud!”

Teine variant, et vahepeal sai küsimusi liiga palju.

Vagamees 16 juuli 2008 kell 1:37

...Vend Kreatsioonisti kohta ei tea ma kindlalt kosta, kuid igatahes võin kinnitada, et kuuldused Vagamehe enneaegsest Loojakarja siirdumisest on tugevasti liialdatud (nagu juba üks paheline Jumalasalgajast kirjamees omal ajal öelnud on). No kuhu see pealegi kõlbaks, kui Issand esitaks mõlemale oma ustavale töölisele lõpparve situatsioonis, kus Jumalavallatu ja pühasid pilkav kuri eksisõnum siinses kommentaariumis taas kardetavalt pead on tõstnud!..

Stjuuv 16 juuli 2008 kell 3:57

Ja mis ajast on kõikvõimsa ja kõiketeadva jumala teod mõjutatud tema pisikeste jüngrite tegevusest? Misjonärid, kes väga vajalikes paikades jumalasõna levitavad, ei suregi kunagi, sest kuhu see kõlbaks?

Sa oled lihtlabane troll, kes ei suuda isegi iseennast loogiliselt kooskõllalisena hoida, rääkimata ideoloogiast, mida sa väidad järgivat ja kuulutavat.

Teadusemees 16 juuli 2008 kell 9:22

Vagamees pole troll, vaid naljahammas. Selle tõestuseks on asjaolu, et tema poolt etendatava ajupesu astmega inimene peaks olema peaaegu täielikult kirjaoskamatu, mitte sellised keerukaid ja humoorikaid lauseid genereerida suutev.

Vagamees 16 juuli 2008 kell 12:07

Vagamees võib küll naljahammas olla (igatahes trolliks ei maksa teda küll pidada, sest nood on ühed õelad Kuradi käsilased), aga ta pole omalt pooltki ammu nõnda südamest naerda saanud, kui mitmeid siinseid vastuseid lugedes (sh omaenda postitustele). Halleluuja, tänu olgu Issandale inimesele naljasoone külgepookimise eest, kui Ta tema ~6500 aasta eest savist voolis!

Tore oli täheldada, et minu loodud “usuhullu” karakter muidu ühekülgselt “usulolle” loputavas skeptikute foorumis sellist elavat poleemikat tekitas, paljastades ka mõne eriti arrogantse skeptiku silmaklapid.

• # Vagamees 25 juuli 2008 kell 17:41

Tead, Jason, ei viitsi. Vaata parem ise Piiblist, kui huvitab! Mainisin juba ka, et need käsud on osaliselt aktuaalsed. Hingamispäeva pühitsemine, Jumala kuju tegemine ja Jumala nime asjata suhuvõtt moodsat inimest enam eriti ei loksuta.

Kass27 arutelu:

Siin on mul üsna vähe midagi lisada. Kogu seltskond on asunud naljatlemise ja lõõpimise tee. Ilmselgelt on arutlemine otsa saanud. Seisukohad üksteisele selgeks tehtud.

Veidi veel arutati, aga mulle enam oponeerima ei kipunud. Jutt kandus hoopiski kaasaegsete ortodokssete juutide käsuõpetuse järgimisele.

Viimaks sekkus ka Webxan:

webxan 16 juuli 2008 kell 22:44

Sa püha püss, kus see viimane sissekanne alles oli pikk! Vaata et samapikk kui kolmandik kogu eelnenud jutust, mida ma püüdsin suure hoolega lugeda.

Tegelikult on muhe lugemine. Bukmarkisin lehe ning jään uusi voole ootama.

Uusi voole enam palju ei jagunud, ja Martin Välliku algupärane skeptikufoorum ise hääbus ka varsti ära, jätkates tagasihoidlikumat eksistentsi [Facebookis](#).

No küll see La kass on nüüd alles hoogu sattunud!

Mõtlesin, et lisan ka ise midagi tarka... kuid või siin pärast nii põhjalikku analüüsi enam midagi tarka ongi lisada... Tänan La kass!

11. august 2008 00:23

Hirmkoledasti tahaksin lugeda juba seda põhjalikumat vastust La kassile. Õigemini, nagu autor mainis, pikemaid kommentaare.

Hoopis eraldi tahan arutleda selle postituse kallal:

Vastav arutelu oleks vägagi huvitav, mis siis, et loodetust 10,5 aastat hiljem.

Vagamees 16 juuli 2008 kell 19:14

Aga naaseksin nüüd põhiteema juurde, et ära klaarida paar minu eelnenud seisukohtade vastuvõtul ilmnenud ebakõla.

Nii näiteks reageeris Jason mu tagasihoidliku kompromiss-soovituse peale koolibioloogias tunnike-paar ka kreatsioonismile pühendada nõnda:

samahästi võiks siis füüsika kõrvalt tutvustada kallutamata kujul ka mustkunsti, keemia kõrvalt alkeemiat, astronoomia kõrvalt astroloogiat ja anatoomia kõrvalt näiteks frenoloogiat. kõik ikka selleks, et õpilastel oleks mõlemast osapoolest ettekujutus ja mis peamine - ET NAD SAAKSID ISE OTSUSTDA! :-D

Mustkunsti lausa peakski minu meelest koolifüüsikas tutvustama, sest nii õnnestuks ehk kuivavõitu teadus muuta õpilastele huvitavamaks (pedagoogilist keelt kasutades: relevantsemaks). On ju praegu ülipopulaarne noorteidol Trikimees, kes sageli just füüsika-alaste kavaluste abil oma maagilise mõjuga illusioone tekitab.

Astroloogiat oleks ka ebaõige koolis ignoreerida, arvestades selle “teaduse” ülisuurt populaarsust muidu päris asjalike isikute (sh lapsevanemate) seas. Taolise müstilise tähetarkuse tagamaade tutvustamiseks on parim koht just astronoomiatund. Soovitaksin seal muuhulgas ette võtta astroloogide sajanditevanused põhidogmad ja käsitleda neid kaasaegsete astronoomiateadmiste valguses. Nii saavad ehk emmed-issidki oma võsukeste kaudu targemaks.

Frenoloogia ei näi tänapäeval enam kuigivõrd moes olema, seega piisaks selle kui omaaegse kentsaka kurioosumi äramainimisest näiteks lõbusa sissejuhatusena inimese koljut puudutava tunni alustuseks. Õpetaja võiks näiteks jagada igale pingile väljaprinditud frenoloogilised kaardid ja lasta igaühel otsida enda või pinginaabri peast tähelepanuväärseid muhke & lohke. (Samas muidugi toonitades, et frenoloogial puudub kaasaegsete teadmiste valguses igasugune teaduslik alus.) Usun, et klassi tähelepanu saaks hetkega võidetud ja tunnitöö kulgeks edasi kui lepase reega.

Alkeemiaga on nii ja naa - new age’i raames püsib sellel jätkuvalt teatav kandepind, samas on see praeguste keemiaõpikute alguses põgusalt ära märgitud moodsa keemiateaduse “vanaisana”. (Nagu on ka astronoomia välja kasvanud astroloogiast.) Mina isiklikult suurendaksin toda osa veidi, lisades värvikaid lugusid toonase alkeemia seostest “päris” keemiaga. Nii õnnestuks ehk ka see abstraktsevõitu õppeaine teismeliste jaoks veidigi huvitavamaks teha.

Mis aga puutub kreatsioonismi põgusasse tutvustamisse, siis ei tohiks evolutsionistil (vähemalt Eestis) sellega seoses küll midagi karta olla. Niikuinii on meie bioloogiaõpetajad ülisuures enamuses häälestatud evolutsiooni toetama. (Eesti on uuringute kohaselt Euroopa kõige ateistlikum riik.) Samas igasugune värvikalt esitatav “konflikt” pakub õpilastele rohkem pinget, kui seda suudaks tavaline dogmaatilise kõlaga mulin ainumõeldavast evolutsiooniõpetusest. Pigem just viimane võiks ärgitada mõnd “tuliste pastorite” mõju alla sattuvat mässumeelset noorukit evolutsionismile jõuliselt selga pöörama.

Nii et minu jutu tegelik mõte oli selles, et ma ei poolda (erinevalt nähtavasti enamikust siinsetest kommenteerijatest) kreatsioonismi jt “pseudoteaduste” paanilist ärapeitmist õpilaste eest. Leian, et neist on lausa tarvis rääkida, arendamaks õpilastes huvi ja kriitilist mõtlemist. Tõsi, selle käigus tuleb muidugi tagada, et mõni kiiksuga pedagoog asju üle võlli ei keeraks.

Kriku nentis:

Seni, kuni ei õnnestu elutekkeprotsessi laoratooriumis korrata ega modelleerida, on minu arvates mõttetu vaielda selle üle, kas elu tekkis Maal ise, jumaliku loomisakti tulemusel või tulnukate oksekotist.

Sellega olen täiesti päri - ka minu meelest on ja jääb elu tekke üle vaidlemine lõputuks spekulatsiooniks. Kusjuures just siin peitub materialistlike elu-käsitluste Achilleuse kand, mille kaudu neid hõlpsasti rünnata saab.

Samas on ta ka uudishimutsenud, kui palju täpselt minu meelest võiks soodne psüühiline impulss organismi iseparanemist kiirendada. Vastaksin, et see sõltub... - ühest protsenti saa siin anda.

Jason jätkas minu väidete õõnestamist:

ma ise olen sel teemal mõtelnud hoopis niipidi, et miks pidanuks keegi “looja” kogu universumi ja elu nimelt keeruliseks “disainima”? minu silmis vähendab just see hiiglaslik keerukus intelligentsuse faktori.

Siin kaugeneme teaduslikkusest ja laskume filosoofilistesse vaidlustesse. Samas, mida rohkem taksoneid, liike, aktiivses ringluses olevid genoome jne, seda suurem on süsteemi paindlikkus muutuvate olude puhul. Just seetõttu rõhutavad keskkonnakaitsjadki biodiversiteedi olulisust. Ma ei seaks siinkohal Loojale piiranguid, aga Jasoni esitatud seisukoht on muidugi arvestamist väärt.

Kui nüüd veel veidi edasi spekeleerida, siis loomine võis vabalt toimuda tuntud evolutsioonimehhanismide kaudu, mis aga kujutavad endast grandioosset ja äärmiselt nutikalt koostatud “simulaatorit”. Võiks muidugi vaielda, kas see “mängib” välisest jõust sõltumatult (nt Kõige Alguses koostatud programmi alusel) või siis toimetab kusagil aktiivselt ka “mängija”, näiteks teatud võtme-mutatsioone kvanttasandil soodsa suuna lükates. Võib-olla on taolisi “mängijaid” (“ingleid”, “jumalaid” vms) aga rohkemgi ja nad on “spetsialiseerunud” kindlatele fülogeneesi-puu harudele? ;)

Mullast ja savist “golemi” loomine vastavalt Jasoni soovitusel oleks Jumala poolt olnud väga labane teguviis. Mina isiklikult hindan küll inimest (ja kogu elusloodust) just praegusel komplitseeritud kujul, koos kõigi kaasnevate huvitavate nüanssidega. Samas, piibliviide savile võib olla ehk tähendusrikkam kui me arvatagi oskame. Nimelt on ju uusimate elutekke teooriate kohaselt just ürgookeani kaldasavi peetud substraadiks, kus elumolekulid ühinesid isereplitseeruva rakulaadse proto-organismi moodustamiseks (ehk siis mille pinnal elu alguse sai).

muuseas, taimed on aga kindlasti saatana looming sest genesises pole ühegi sõnanaga mainitud, et jumal neid loonud oleks.

Taimede loomine on erinevalt Jasoni arvamusel Piiblis siiski kenasti kirjas, vt 1. Mo 1:11-12. Kusjuures see sündis juba kolmandal päeval, veel enne Päikese, Kuu ja tähtede tegemist! ;)

kust võtavad nad omale õiguse defineerida üks osa pühakirjast allegooriliseks, kui seesama pühakiri ütleb, et piibel on jumala sõna ja jumala sõna on tõde? enamgi veel - kust võtavad nad õiguse otsustada, kust alates on piibel allegooriline ja kust alates sõna-sõnaline?

Kes siiski keelab neil seda teha? Vanas Testamendis on tegelikult kaasaja seisukohast (osaliselt) aktuaalsed vaid praktilise kallakuga elamis-õpetused (nt kümme käsku). Kõik muu on vabalt interpreteeritav segu reaalsest ajaloosündmustest, müütidest, ilukirjanduslikust fantaasiast, allegooriast jne, kirja pandud suure hulga erinevate isikute poolt tuhatkonna aasta jooksul. Selge see, et taolises kogumikus ei saagi kõik olla “puhas kuld”. Teisalt aga ei või me mõne ilmselge vea tõttu veel väita, et tekstil kui tervikul puuduks igasugune ajalooline väärtus. Nii näiteks on arheoloogid leidnud Toora vägagi kasuliku infoallika olevat. Et antiikajal puudus veel moodne teaduslik ajalookäsitlus, siis tuleb meil paraku leppida taoliste poolmüütiliste tekstidega ja tõeterad kuidagi fantaasia-sõkaldest eraldada.

ja muidugi tahaks ma seekord lõpetuseks küsida, et kui me tõdekski, et universum ja elu selles on loodud, siis kust mõned inimesed võtavad, et selleks loojaks oli kahtlemata jahve/jehoova/elohim? miks ei võinuks tema nimi olla allah? või krisna? või taara, zeus, jupiter, quetzalcoatl? aga äkki hoopis baal?

Selle näiva vastuolu põhjuseks on ilmselt proosaline tõik, et maailmas leiduvad inimpopulatsioonid on olnud läbi ajaloo keelelis-kultuuriliselt üksteisest eraldatud. Küllap peegeldavad kõigi rahvaste ideed suurest pea- või ainujumalast universaalset (inimesele olemuslikku? millestki/kellestki konkreetsest ajendatud?) uskumust kõige olemasoleva Looja kohta. Siinkohal annaks sisse tuua ka Z. Sitchini, W. Bramley, D. Icke'i jt sarnaseid teooriaid, mis seda asja omamoodi nurga alt käsitlevad.

Jason kritiseeris samuti mu väidet, et looduses normaalse tundeeluga isik kogeב looduses esteetilisi elamusi:

ei, sellist assortiid kogevad üksnes ebanormaalse tundeeluga inimesed. normaalse tundeeluga inimesed kogevad lisaks eelnimetatule ka looduse stiihiat, ebakorrapära, mõttetut julmust, koledust jmt.

Ma ei ole samas väitnud, et taolisi “negatiivseid” asju looduses ei leiduks. Otse vastupidi, “hea ja kuri”, “ilus ja hirmus” jne käivad ikka käsikäes, moodustades maise olemise kontiinumi. Nii on paljudel rahvastel käibel ühtaegu loomis- kui hävitus-jumalad, näiteks hindude Višnu ja Kali, egiptlaste Osiris ja Seth jne (vabandage, kui milleski eksisin). Kristluses vastaksid taolisele paarile siis Jehoova ja Saatan. Inimesele pakub reeglina enam esteetilist naudingut “hea” pool, aga see pole miski reegel. Teisalt on “ilus” ja “hirmus” sageli lahutamatult ühte põimunud. Mulle isiklikult meeldib näiteks väga tiiger, kes on loomuselt eeskätt rafineeritud tapja. Nauditav elamus on ka viibida ohtu trotsides looduse stiihia, näiteks äikesetormi võimuses. Kusjuures inimesest on väga arrogantne eeldada, et Looja jaoks on vastavad “poolused” sama tähendusega kui inimesele (ehk siis Jumal vihkab kõike meie mõistes kurja/koledat jne ja armastab/soosib vaid head/ilusat). Pealegi, osundades üldtuntud käibetõdedele: mis ei tapa, teeb tugevaks, ning “halba” on tarvis “hea” paremaks mõistmiseks ja väärtustamiseks. Kui kõik oleks vaid “hea”, siis oleks kõik sisuliselt neutraalne, st surmavalt igav!

Nõustun Jasoniga, et maailm on, nagu on - sellega tuleb leppida nii ateistil kui usklikul. Mõistagi jõudumööda kaasa aidates, et asjad meie seisukohast meeldivamaks muutuksid - ühed eeskätt läbi “samariitluse” ja teised teaduse arendamise kaudu.

Ja lõpetuseks lubage asuda mu visa oponendi Speyactiluse viimaste väidete juurde.

Esiteks osundab ta, tõestamaks, et olen ikka hingelt “vaenlase” poolel, minu esimesele postitusele, kus juhtisin endale omasel viisil tähelepanu Eesti Ekspressi artiklile USAs vägevaid tunnustähti tegevale ja läbi veebitelevisiooni juba sadasid eesti peresidki (sh lapsi) mõjutavale tegelasele. Heameelega teinuksin seda mõne kohasema teema raames, aga taolist ei hakanud silma. Mulle tundub, et sellised ilmingud mõjutavad meie lapsi reaalselt palju rohkem kui seda võiks iial teha koolis põgusalt tutvustatav kreatsioonistlik õpetus. Seega tundus oluline vastav teema tõstatada. Eriti arvestades tõika, et artikli autoril näis puuduvat igasugune kahtlus nähtuse reaalsuse osas - piirduti vaid neutraalse “faktide” (loe: imede) loetlemisega ja ainsa kriitikana oli välja toodud osa kristlaste pelg, et “imemees” võib olla hoopiski mestis Vanakurjaga.

Järgnevas osas ilmutab Speyactilus järjekordselt, et on minust kapitaalselt valesti aru saanud, rünnates mu täiesti korrektseid skeptilisi seisukohti. Loe teinekord tähelepanelikumalt ka arvatava “vaenlase” tekste, muidu võid ise rumalasse olukorda sattuda!

Kusjuures, Speyactilus, Sul oli täielik õigus tunda huvi minu uskumuste vastu - ei maksnuks vabandada. Samas oli mulgi õigus siin vastamisest keelduda. Nagu on igaühe õigus püüda mu uskumusi ridade vahelt välja lugeda. ;) Üldiselt aga ei sooviks ma siin oma “personaalküsimuse” offtopicuks kujuneda ähvardavat käsitlemist jätkata

Jään nüüd ootama vastukajasid minu senistele mõttekäikudele, et blogi autori naastes koos temaga läbi töödelda Vagamehe suursõnum 16 juuli 2008 kell 19:14.

Tuhat vabandust, et vastukajad “veidi” viibisid, aga vähemalt sai nüüd üks vana võlg minu poolt õiendatud. Loodetavasti jagub asjaosalistel veel huvi ja mahti, et üritada sellele vahepeal embrüona formaliinis marineerunud arutelule elu sisse puhuda!

Miljon vabandust, aga sellele teemale ei viitsi küll enam elu sisse puhuda :)

Pigem võiks ette võtta midagi asisemat. Teovõime ja koostöotahe.

Vabandused vastu võetud. Ühtlasi tore tõdeda, et kass27 kirglik realism & pragmatism ei ole aastatega vankuma löönud! Pean samas tunnistama, et vanade blogipostituste ülelugemine tekitas minus kiusatuse taas midagi kirjutama asuda - vaja veel mõelda, kas see võiks sündida vana(de) blogi(de) elluäratamise teel või mõnes muus vormis. Head soovitused on teretulnud!

IL 1901110530:
Kogupikkus 9493 sõna.
Sõnavormide hulk: 4207

- 1. «2008» x[53] 1.26%
- 2. «kell» x[47] 1.12%
- 3. «#» x[43] 1.02%
- 4. «-» x[37] 0.88%
- 5. «juuli» x[32] 0.76%
- 6. «jumala» x[26] 0.62%
- 7. «jumal» x[21] 0.5%
- 8. «juuni» x[18] 0.43%
- 9. «sinu» x[18] 0.43%
- 10. «piibel» x[17] 0.4%
- 11. «jason» x[17] 0.4%
- 12. «evolutsiooni» x[16] 0.38%
- 13. «01» x[16] 0.38%
- 14. «kass27» x[14] 0.33%
- 15. «kreatsioonist» x[14] 0.33%
- 16. «kriku» x[13] 0.31%
- 17. «...» x[12] 0.29%
- 18. «teadusemees» x[12] 0.29%
- 19. «vagamees» x[12] 0.29%
- 20. «reaalsus» x[12] 0.29%
- 21. «looduses» x[12] 0.29%
- 22. «jeesuse» x[11] 0.26%
- 23. «the» x[11] 0.26%
- 24. «kust» x[11] 0.26%
- 25. «-----» x[10] 0.24%
- 26. «•» x[10] 0.24%
- 27. «loodus» x[10] 0.24%
- 28. «kreatsioonistide» x[9] 0.21%
- 29. «universumi» x[9] 0.21%
- 30. «dig» x[8] 0.19%
- 31. «usk» x[8] 0.19%
- 32. «täpselt» x[8] 0.19%

- 33. «reaalsuse» ×[8] 0.19%
- 34. «jne» ×[8] 0.19%
- 35. «kreatsioonismi» ×[7] 0.17%
- 36. «vagamehe» ×[7] 0.17%
- 37. «arutelu» ×[7] 0.17%
- 38. «tõde» ×[7] 0.17%
- 39. «kreatsioonistid» ×[7] 0.17%
- 40. «kahtlemata» ×[7] 0.17%
- 41. «tore» ×[7] 0.17%
- 42. «piiblis» ×[7] 0.17%
- 43. «vastuolus» ×[7] 0.17%
- 44. «õigus» ×[7] 0.17%
- 45. «meelest» ×[7] 0.17%
- 46. «speyactilus» ×[7] 0.17%
- 47. «tekkis» ×[7] 0.17%
- 48. «looduse» ×[7] 0.17%
- 49. «:») ×[7] 0.17%
- 50. «tundeeluga» ×[7] 0.17%
- 51. «maa» ×[7] 0.17%
- 52. «16» ×[7] 0.17%
- 53. «kommentaarid» ×[6] 0.14%
- 54. «kristlaste» ×[6] 0.14%
- 55. «evolutsioon» ×[6] 0.14%
- 56. «puudub» ×[6] 0.14%
- 57. «tõsi» ×[6] 0.14%
- 58. «pigem» ×[6] 0.14%
- 59. «eks» ×[6] 0.14%
- 60. «tõendeid» ×[6] 0.14%
- 61. «lugeda» ×[6] 0.14%
- 62. «näide» ×[6] 0.14%
- 63. «igasugune» ×[6] 0.14%
- 64. «olemasolu» ×[6] 0.14%
- 65. «sellist» ×[6] 0.14%
- 66. «sellised» ×[6] 0.14%
- 67. «*» ×[6] 0.14%
- 68. «—» ×[6] 0.14%
- 69. «teisalt» ×[6] 0.14%
- 70. «jasoni» ×[6] 0.14%
- 71. «isiklikult» ×[6] 0.14%
- 72. «nimelt» ×[6] 0.14%
- 73. «30» ×[6] 0.14%
- 74. «tekke» ×[6] 0.14%

- 75. «olematuks» ×[6] 0.14%
- 76. «normaalse» ×[6] 0.14%
- 77. «ehitas» ×[6] 0.14%
- 78. «skeptikute» ×[5] 0.12%
- 79. «foorumis» ×[5] 0.12%
- 80. «otse» ×[5] 0.12%
- 81. «suuresti» ×[5] 0.12%
- 82. «kohati» ×[5] 0.12%
- 83. «sageli» ×[5] 0.12%
- 84. «evolutsiooniteooria» ×[5] 0.12%
- 85. «keerukuse» ×[5] 0.12%
- 86. «maal» ×[5] 0.12%
- 87. «kohaselt» ×[5] 0.12%
- 88. «inimeste» ×[5] 0.12%
- 89. «usu» ×[5] 0.12%
- 90. «jeesus» ×[5] 0.12%
- 91. «kristlane» ×[5] 0.12%
- 92. «leida» ×[5] 0.12%
- 93. «teadus» ×[5] 0.12%
- 94. «jumalat» ×[5] 0.12%
- 95. «toodud» ×[5] 0.12%
- 96. «mõistagi» ×[5] 0.12%
- 97. «/» ×[5] 0.12%
- 98. «saavad» ×[5] 0.12%
- 99. «pandud» ×[5] 0.12%
- 100. «lugu» ×[5] 0.12%
- 101. «muidu» ×[5] 0.12%
- 102. «lõi» ×[5] 0.12%
- 103. «alates» ×[5] 0.12%
- 104. «sina» ×[5] 0.12%
- 105. «kirja» ×[5] 0.12%
- 106. «piibli» ×[5] 0.12%
- 107. «usun» ×[5] 0.12%
- 108. «loonud» ×[5] 0.12%
- 109. «geeni» ×[5] 0.12%
- 110. «looja» ×[5] 0.12%
- 111. «hjarg» ×[5] 0.12%
- 112. «kusjuures» ×[5] 0.12%
- 113. «kogevad» ×[5] 0.12%
- 114. «vaielda» ×[5] 0.12%
- 115. «piiblit» ×[5] 0.12%
- 116. «võtavad» ×[5] 0.12%

117. «vahepeal» ×[5] 0.12%
118. «peas» ×[5] 0.12%
119. «huvi» ×[4] 0.1%
120. «jätkuvalt» ×[4] 0.1%
121. «mh» ×[4] 0.1%
122. «pms» ×[4] 0.1%
123. «iseka» ×[4] 0.1%
124. «26» ×[4] 0.1%
125. «nõus» ×[4] 0.1%
126. «suunas» ×[4] 0.1%
127. «geenide» ×[4] 0.1%
128. «tähenda» ×[4] 0.1%
129. «27» ×[4] 0.1%
130. «suuda» ×[4] 0.1%
131. «evolutsioonist» ×[4] 0.1%
132. «muud» ×[4] 0.1%
133. «leiavad» ×[4] 0.1%
134. «vast» ×[4] 0.1%
135. «lausa» ×[4] 0.1%
136. «(kui» ×[4] 0.1%
137. «võin» ×[4] 0.1%
138. «&» ×[4] 0.1%
139. «inimesele» ×[4] 0.1%
140. «asjaolu» ×[4] 0.1%
141. «asja» ×[4] 0.1%
142. «lihtne» ×[4] 0.1%
143. «leidub» ×[4] 0.1%
144. «alustab» ×[4] 0.1%
145. «teaduse» ×[4] 0.1%
146. «sõnasõnaline» ×[4] 0.1%
147. «kuidagi» ×[4] 0.1%
148. «hetkel» ×[4] 0.1%
149. «loomislugu» ×[4] 0.1%
150. «of» ×[4] 0.1%
151. «kirjutas:» ×[4] 0.1%
152. «kurjad» ×[4] 0.1%
153. «saatana» ×[4] 0.1%
154. «maailmas» ×[4] 0.1%
155. «tegema» ×[4] 0.1%
156. «inimest» ×[4] 0.1%
157. «martin» ×[4] 0.1%
158. «29» ×[4] 0.1%

- 159. «tegu» ×[4] 0.1%
- 160. «veelgi» ×[4] 0.1%
- 161. «mõista» ×[4] 0.1%
- 162. «käsitus» ×[4] 0.1%
- 163. «no» ×[4] 0.1%
- 164. «vaata» ×[4] 0.1%
- 165. «tõepoolest» ×[4] 0.1%
- 166. «ilusat» ×[4] 0.1%
- 167. «tasemel» ×[4] 0.1%
- 168. «tuua» ×[4] 0.1%
- 169. «salata» ×[4] 0.1%
- 170. «asjad» ×[4] 0.1%
- 171. «viisil» ×[4] 0.1%
- 172. «maailm» ×[4] 0.1%
- 173. «lenski» ×[4] 0.1%
- 174. «savist» ×[4] 0.1%
- 175. «kahjuks» ×[4] 0.1%
- 176. «teema» ×[4] 0.1%
- 177. «teatavasti» ×[4] 0.1%
- 178. «veeuputuse» ×[4] 0.1%
- 179. «loomine» ×[4] 0.1%
- 180. «siinkohal» ×[4] 0.1%
- 181. «õiguse» ×[4] 0.1%
- 182. «arutelu:» ×[4] 0.1%
- 183. «õpilastele» ×[4] 0.1%
- 184. «reaalselt» ×[4] 0.1%
- 185. «kõrvalt» ×[4] 0.1%
- 186. «küsimustele» ×[3] 0.07%

Analüüsitud teksti «Mõttesahvri võlg» toorkoefitsient (TR) on 443.17%
Toorkoefitsient näitab, kui suur osa teksti kogupikkusest sisaldab sõnu, mis puuduvad SSNis.
Mida enam on tekstis tavakasutusega sõnu, seda väiksem on TR.
Keerukama teksti korral läheneb TR näit 1000-le.

Kõige sagedamini kasutatavat sõna esineb tekstis 53 korda (vt eespool). Kui daatumid kõrvale jätta, on sellised sõnad jumala ja jumal (kokku 47).

Mittesagedasi sõnu, mida tekstis on kasutatud üle 3 korra, on kokku 185.
3 korda kasutatud sõnade osakaal on 0.07% kogu tekstist.

Üksluisus M = 667.8
Variaablus K = 0.014
Keerukuse koefitsient 0.04668387232697777

Viimane võtab arvesse kogu teksti.

Mis minusse puutub, siis olen ma enda meelest korduvalt väljendunud, et mulle meeldivad siiski kenamad muinasjutud. Jumal (kui üks muinasjutu põhitegelasi) ja piibel ja kui see kurikavalasti kokkuklopsitud muinasjuttude kogumik ei kuulu kindlasti ilusate hulka. Põhiliselt on see ülimalt tüütu ja kuri, täis sulaselget valet, ähvardusi ja manitsusi ning indiviidi mahatampimist.

Tore, et mu eilne päevatöö osutus kasulikuks harjutusmaterjaliks toorkoefitsiendi õppimisel ja võimaldas koostada ka kaherealise diagnoosi piibli kohta (mis ei olnud küll antud loo otseseks teemaks - seda oli evolutsiooniõpetus ja kreatsioonistide vastuväited sellele). Samas, kui juba teemast kõrvale kaldusime, siis olemata küll ise kristlane, tahtmata kõigutada eks-webxani veendumusi ning eitamata piibli puudusi ja usutegelaste kuritarvitusi, pakuksin siinkohal silmaringi avardavaks lugemiseks ühe juhusliku ja väga lühikese loo kristlikust veebimeediast, näitena, et ristiusk ei tegele *a priori* indiviidi mahatampimisega.

Lugesin, ei imestanud, üritasin mõista. Ei mõistnud. Kõlab kui valimiskampaania. Olen maailma parim, keegi ei tohi minuga kobiseda ja tööle sundida. Selline inimkonda näljahädast päästev omadus nagu koostöötahe sihukesel upsakal jumala armastatud lapsel puudub. Üks lause, mida jumalasulased pidevalt kordavad - jumal lasi oma ainusündinud pojalt ristil surra, et sind pattudest vabastada, on minu arvates seosetu kujund. No ei näe ma põhjust ega ka tagajärge nii ristilöömisel kui ka inimkonna pattudest vabastamisel. Mis asi on üldse patt? Kui füüsiline vägivald välja jätta, siis kas see on tegu, mis teisi inimesi häirib? Juriidilises keeles öeldakse, et ühe inimese õigus on teise inimese riive. Kui üks inimene saab õigusi juurde, siis kellelgi teisel õigused vähenevad. Näide minu elust. Minu eksabikaasa kujutas end ette täpselt sellise jumala lapsena, kelle sigadustele ükski pereliige ei tohtinud hinnangut anda. Mina algatasin abielulahutuse, millega ta kaotas kõik. Kõigepealt oma koduse võimu, lõpuks ka maja kui kodu. Nüüd olen mina võitja ja jumala armastatud laps ning tema korjab kokku oma hingekeste riismeid ja ehitab kuskil kolkas uut maja koduks. Endisest Suurest Valitsejast on saanud Väike Kannataja. Vot nii ohtlik on seda jumalasõna sõnasõnalt võtta. Mõõdukus keerukaid seoseid unustamata.

Tunnistan, et ma isegi ei süvenenud selle jutukese muusse sõnumisse, tahtsin eeskätt webxanile näidata, et tema eelarvamus mahatampivast suhtumisest indiviidisse ristiusus on natuke ühekülgne. Olen nõus, et see sõnum on äärmuslikult roosiline, aga ilmselt oli selle mõte julgustada ja lohutada allasurutud, madala enesehinnanguga isikuid. Vastukaaluks kohe populaarne kirjakoht: “Kõik on patused ja Jumala aust ilma” (sarnaseid on piiblis veel palju, ja siit võrsub paljude jaoks just peamine vastuseis kristluse suhtes). Omades kristlastega ilmselt üle keskmise palju kokkupuuteid, julgen öelda, et enamik neist ei ole siiski ülbelt eksimatud “jumala lapsed”, vaid normaalsed, oma vigadest (kristlikus kõnepruugis patususest) teadlikud inimesed. Samas ei saa salata, et kui isikul on juba kalduvus ennast teistest õigemaks pidada, võib usklikkus õli tulle valada, siin on mul ka näide lähedalt võtta. :) (Teadmata Su eksabikaasa suhet usuga.) Töökus ja koostöötahe ei ole kristlastele sugugi võõrad, ligimeste / kogukonna teenimisel on kristluses üpris keskne koht. Mis puutub inimkonna päästmisesse näljahädast, siis just kristlikud heategevusorganisatsioonid on mh ühed agaraimad näljahädaliste aitajad. :)

Igaks juhuks lisan, et selle vaidlemisega ei üritanud ma teha ristiusu propagandat, ristiusu juures on hulk asju, mis mulle ei sobi, nii et minust kardetavasti selles elus kristlast ei saa, lihtsalt püüdsin anda asjast tasakaalustatumat pilti.

Suurt lunastusplaani (Jeesuse ristisurma kaudu) on tõesti maise loogika abil keeruline mõista, selleks olevat kristlaste väitel tarvis Püha Vaimu ilmutuslikku abi, mida mulle pole osaks saanud. Patu kohta väljavõte samalt luterlaste lehel: *Kõikidele inimestele omast kalduvust valida kurjus nimetatakse alg- ehk pärispatuks. Selle viljadeks on erinevad kurjad mõtted, halvad teod ja sõnad ning heade tegude hooletusse jätmine. Ei saa salata, et kõik see on inimesele omane, aga mul seostub patu (ja laiemalt kristluse) kohapealt üpris suur tõrge sellega, et Piibli järgi on Jumal inimese loonud “oma näo järgi”, mistõttu ei tundu temast õiglane suuri masse spetsiaalselt “päästmata” isikuid patustamise pärast ära põlata ja igavesse põrgupiina suunata. Kristlased seletavad patu olemasolu peamiselt Saatana korrumppeeriva mõjuga, samas vastav mõju ei peaks ju kõikvõimsale Jumalale teadmata olema.*

Muide, viimase (valimis)loosungi Armas jumal, õnnista mind ... võiks ümber sõnastada järgmiselt: ükskõik kuidas ma midagi ütlen, oluline on see, kuidas sellest aru saadakse.

“Loosung” oli siis selline: *Armas Jumal, õnnista mind, et ma võiksin näha ennast nii, nagu sina mind näed. Kristlikus kontekstis on selle point pigem: “Aita mul ennast rohkem väärtustada, näha oma tugevusi ja andeid, et leida oma õige tee elus.”*

Piilusin ka mõnd järgmist lookest sel veebilehel. Mulle meeldis üks järjekordne loosung: üks Jumala poolel on avatud nii kaua, kuni kuulutatakse rõõmusõnumit Jeesusest Kristusest. Seega kõik hirmu ja kadu külvavad nn sulased jäävad ukse taha.

Hirmu ja kadu kuulutavad sulased ei istu mulle ka, tekitades pigem tõrget usuvärgi vastu. :)

Joon nüüd lurri ja valmistun trenni minekuks. :)

Joon jälle lurri, olen kontoris ja trenn tehtud. Trenni algul küll saabus kondinõrkus, kuid vee joomine turgutas.

Kõik selgitused täiesti aktsepteeritavad. Aga need on koostanud haritud inimene. Argimõistusel on asja kohta palju pragmaatilisem lähenemine.

Haridus matsi ei rikkuvat. :)